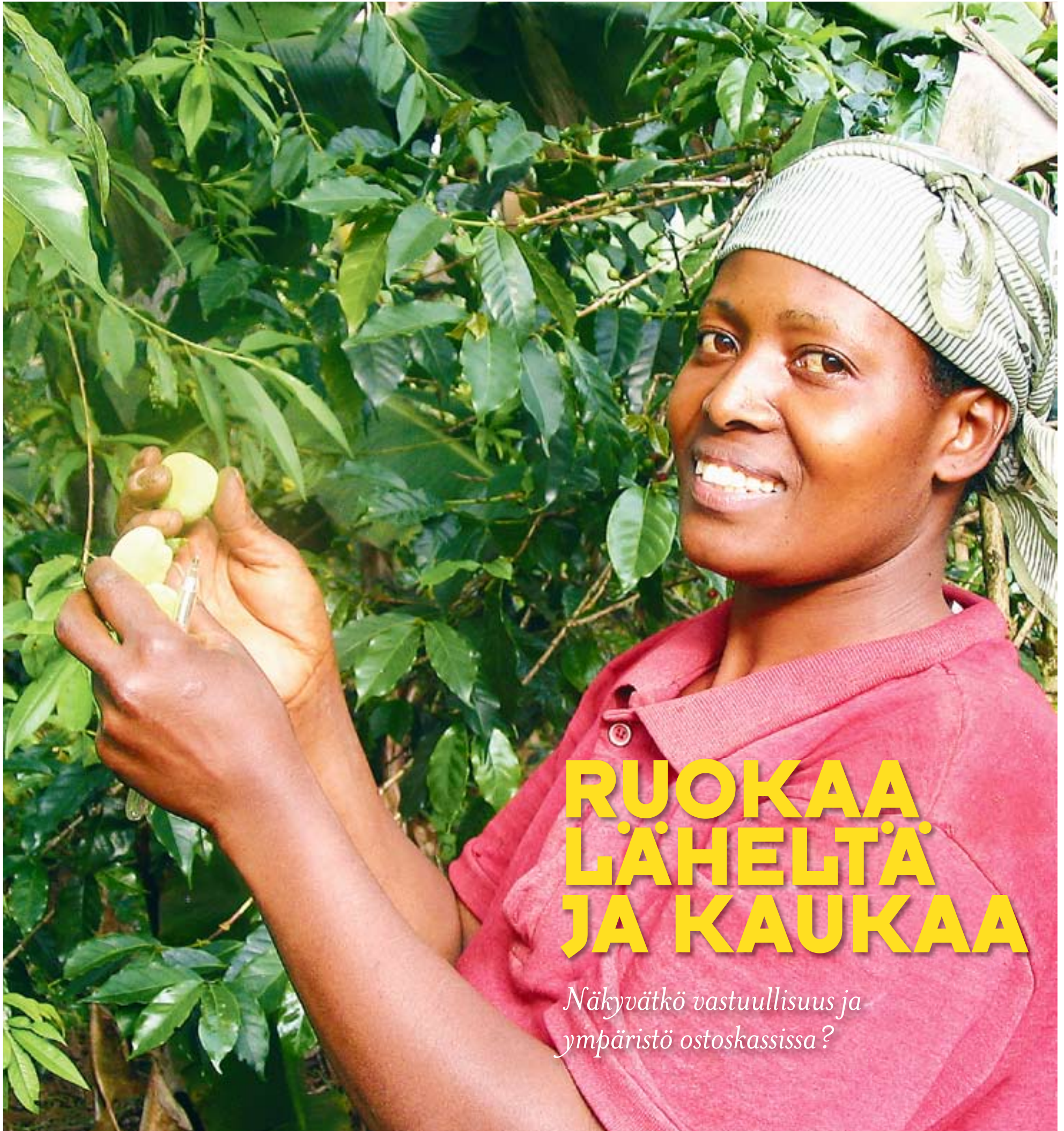

Maailmankauppalehti

+ repu-lite

2/2008

**RUOKAA
LÄHELTÄ
JA KAUKAA**

*Näkyvätkö vastuullisuus ja
ympäristö ostokassissa?*

PÄÄKIRJOITUS

Oikeus ruokaan

Kulttuureis-
sa, kielissä
ja politiikas-
sa on eroa,
mutta kaik-
kia maapallon asukkaita yhdis-
tää ainakin yksi asia: tarve saa-
da riittävästi ravintoa. Ruoka on
perusoikeus: YK:n ihmisoike-
uksien julistuksessa viitataan
jokaisen oikeuteen elintasoon,
joka on riittävä turvaamaan hä-
nen hyvinvointinsa, suhteessa

myös ravintoon. Ravitsemus
vaikuttaa oleellisesti myös ter-
veyteen ja näin ollen toimeen-
tuloon ja toimintakykyyn.
Maailman nälkäongelman
ratkaisemiseksi on kehitetty
monenlaisia vaihtoehtoja, mutta
yksimielisyyttä ei vieläkään ole
saavutettu. Paradoksaalisinta
kuitenkin on, että heikosta ra-
vitsemuksesta kärsivät ne, jotka
tuottavat ruokaa, pienviljelijät.
Suomi on kaupungistunut

niin nopeasti lyhyessä ajassa,
että välillä unohtuu maidon tu-
levan lehmästä eikä kaupasta.
Osaammeko mekään arvostaa
niiden työtä, jotka tuottavat
meille ravintoa? Tuottajalle kun
ei meilläkään jää isoa pottia
suuresta työstä.
Toinen maailman ihmisiä yh-
distävä tekijä on riippuvuus ym-
päristöstä, joskin varsin erilaisil-
la tasoilla. Kehittyvien maiden
enemmistö ei vielä asu kaupun-

geissa, joten he ovat varsin suo-
raan riippuvaisia ympäröivistä
luonnonvaroista, oikeudesta
käyttää niitä ja haavoittuvaisia
niissä tapahtuville muutoksille.
Kaupungistuneemmat valtiot
ovat välillisemmin tekemisissä
luonnonympäristönsä kanssa,
mutta meidänkin ruokamme
ja teollisuutemme raaka-aineet
saadaan pääasiassa luonnosta.
Ympäristömme hyvinvointi
vaikuttaa siis erityisesti ravin-

toon ja toimeentuloon, jotka
osalle meistä ovat vielä sama
asia. Tässä Maailmakauppa-
lehden numerossa keskustellaan
siitä, mikä tekee ruoasta reilua,
ja mikä vaikutus sosiaalisesti ja
taloudellisesti reilulla kaupalla
on ympäristöön. Toivottavasti
teemat herättävät ajatuksia ja
keskustelua!

Anastasia Laitila

5–7 ja
14–15

**Ruoka-teemasivuilla
pohditaan, mikä tekee
ruoasta reilua ja kuinka
helppo on vastuullisen
kuluttajan asioida ruo-
kakaupoissa. Entä mitä
yhteistä on suomalai-
sella ja tansanialaisella
luomuviljelijällä?**

16–18

**Reilun kaupan tuot-
tajienkin toimeen-
tulo on riippuvaista
ympäristöstä. Miten
tuotteen valmistus
vaikuttaa ilmastoon?
Tuottajat pohtivat
ympäristönsuojelua.**

SISÄLLYS

- 3 Tänään ajattelin toisin: Ruoka ja ilmaston lämpeneminen

3 Poliittinen pilapiirros: Ares

4 Kuvakulma: Mikkelin markkinoiden vapaaehtoiset

4 Pekingin kisojen lähestyessä ihmisoikeusongelmat ovat kärjistyneet

5 TEEMASIVUT: Ruokaa kaukaa ja läheltä

6 Suomen ja kehitysmaan viljelijällä on sama lähtökohta

7 Jäsen nro 202: Gipson J. Lyimo

7 Africafen matka Suomeen

8 Reilun kaupan markkinat Mikkeliissä

10 Kansankeittiö: Kohtaa Afrikka aamiaisella

11–13 Repu-liite

14 TEEMASIVUT: Vastuullisena kuluttajana lähikaupassa

16 Reilu kauppa ja ekologia

18 Lukijakilpailu: Keksi Maailmakauppalehdelle uusi nimi!

19 Estellen kiertueblogi

20 Näkökulma: Nälkäiset ovat yhä keskuudessamme

21 Eettiset periaatteet eivät koske halpatyövoimaa

22 Uutispaloja

23 Kehityspolitiikka: Kehitysapu ei nouse 0,51 prosenttiin

23 Maailmakauppalehti 20 vuotta sitten

24 Reilun kaupan toimijat

8–9

**Reilun kaupan
markkinat valloit-
tavat Mikkelin.**

TAPAHTUMA-KALENTERI

9.–10.5. Reilun kaupan markkinat ja Mahdollisuuksien tori, Mikkeli

Mikkelin markkinoiden teemana on Reilusti ruokaa. Tansanialainen kahvinviljelijä Gipson J. Lyimo matkustaa Mikke- liin kertomaan arjestaan kahvintuottajana. Mark- kinavieraat voivat juoda kupin kahvia Gipsonin kanssa tansanialaistyyli- sessä kahvilassa, lajitella kahvipapuja ja paahtaa niitä perinteisellä prän- närillä. Taustalla soivat etniset rytmit ja suoma- laiset reilut sävelet. Ohjel- massa on myös Suomen suurin reilu kahvipöytä, kokkisota, jazz-ilta, reilut jamit, taidenäyttelyitä sekä runsas joukko näyt- teilleasettajia maailman- kaupoista ja paikallisilta luomutiloilta.

Lisätietoja: Inka Lilja, 046 6811 392, reilutmarkkinat@gmail.com www.reilutmarkkinat.net

10.5. Kansainvälinen reilun kaupan päivä. Teemana reilu kauppa ja ekologia.

http://www.wftday.org/

10.5. Paattiparty, reilun kaupan purjelaiva Estellen tukikeikka, Helsinki

Paattiparty Helsingissä Pub Petessä klo 20–03 (Hietaniemenkatu 7). Esiintyjinä Simbad, Merikastanja ja Jrie. Liput 5 euroa. Merirosvoiksi pukeutuneille halpaa juomaa. Kaikki lipputulot menevät Estellen toimin- nan tukemiseen. www.estelle.fi

17.5. Mahdollisuuksien Tori, Joensuu

Torilla vieraillee mm. Reilun kaupan tuottaja- vieras Gipson J. Lyimo. Gipson on tavattavissa Joensuun Kehitysmaa- kauppayhdistyksen ja Repu Ry:n yhteisessä kahviossa Kirkkokatu 23:ssa (Taidemuseon ja Ahjon piha-alue) klo 12–17. Lisätietoja: www. mahdollisuuksientori.fi

17.–18.5. Suomen Sosiaalifoorumi, Tampere

Sosiaalifoorumi on erilais- ten kansalaisliikkeiden yhteistyön tulos. Se toimii avoimena tilana, jonne tasa-arvoisen ja demo- kraattisen yhteiskunnan kannattajat voivat tuoda näkemyksiään laajem- paan keskusteluun. Tun- nuslause on: toisenlainen maailma on mahdollinen! www.sosiaalifoorumi.fi

23.–25.5. Swahilia Vammalassa

Vammalan Karkussa sijaitseva Karkun evan- kelinen opisto tarjoaa nyt Suomessa harvinais- ta swahilin opetusta. Koulukielenä swahilia käyttävään Tansaniaan suuntautuu suuri osa maamme kehitysavusta. Viikonlopun kurssit ovat 23.–25.5. ja 3.–5.10. Pidempi kurssi järjeste- tään 8.–13.7. Opettajana toimii FM Nina Patanen, joka on opiskellut bantu- kielitiedettä ja swahilia Pariisin INALCO:ssa. Hän on myös työskennellyt Tansaniassa.

Ilmoittautumiset ja tiedus- telut (03) 513 4151 tai toimisto@keokarkku.fi.

24.–25.5. Maailma kylässä -festivaalit, Helsinki

Perinteiset Maailma kyläs- sä -festivaalit järjestetään jälleen Kaisaniemen puistossa. Mukana jo kol- matta kertaa Maailman- kauppakylä, jossa Kehitys- maa- ja Maailmankaupat esittelevät reilun kaupan tuotteita. Mukana myös tuottajavieras Gipson J. Lyimo Tansaniasta. www.maailmakylassa.fi

25.5. Maailmankauppojen liiton kevätkokous, Helsinki

Liiton kevätkokous käynnistyy klo 9.30 Kepan tiloissa (*Töölöntorinkatu 2 A, 00260 Helsinki*), kokoushuone Aurinko. Lisätietoja: Laura Hokkanen, laura.hokkanen@ maailmankaupat.fi, puh. 040 757 5901

6.–7.6. Estelle järjestää reilun kaupan seminaarin Virossa.

www.estelle.fi, puh. 02-2339313 (toimis- to), 040-5969918 (laiva) Volunteer@estelle.fi

10.6. Estellen Suomen kiertue käynnistyy.

8.–24.8. Pekingin olympialaiset

Kiinan olympialaiset ovat herättäneet runsaasti keskustelua ja kritiikkiä. Seuraa ja ota osaa Play fair 2008 -kampanjaan jo nyt: www.playfair2008.org

20.10.–2.11. Reilun kaupan viikot ympäri Suomea

http://www.reilukauppa.fi

TÄNÄÄN AJATTELIN TOISIN

Yllättävän suuri osa ilmaston lämpenemisestä on seurausta ruuan tuotannosta. Helpoin tapa vähentää ravinnon ilmas-

tolle aiheuttamaa kuormitusta on tietysti kasvisruuan suosiminen. Ainakin viidennes ihmisen aiheuttamista metaanipäästöistä on peräisin karjankasvatuksesta. Erityisesti nau- dat tuottavat hyvin suuria määriä metaania. Lisäksi karjankasvatus on tärkein yksittäinen trooppisia sademetsiä tuhoava tekijä. Sen rooli on hallitseva esimerkiksi Amazonasin alueella. Trooppisten metsien hupeneminen tuottaa noin 20 % ihmisen aiheuttamista hiilidioksidipäästöistä.

Ennen kaikkea paljon liharuokaa sisäl- tävän ravinnon tuottaminen vaatii monta kertaa enemmän energiaa ja keinolannoittei- ta kuin vastaavan kasvisruokamäärän viljely. Karja ei enää nykyään laidunna metsissä ja etsi niistä itse omaa ruokaansa, se syö keinolannoitteilla kasvatettua rehua. Keino- lannoitteiden tuotanto kuluttaa fossiilisia polttoaineita, maatalouskoneet kuluttavat fossiilisia polttoaineita ja kasteluveden pumppaaminen pelloille kuluttaa sähköä ja öljyä.

Kasvisruuan suosimisen ohella ruoka- valion ilmastoa lämmittävää vaikutusta on mahdollista pienentää myös suosimalla luomuruokaa. Luomuviljelyssä ei käytetä kei- nolannoitteita. Lisäksi luomuviljely vaikuttaa yleensä peltojen humuskerrosta muhevoitta- valla ja paksuntavalla tavalla. Tällöin myös peltomaan sisältämä hiilivarasto kasvaa. Tehoviljelyn vaikutus on usein täsmälleen päinvastainen, humuskerrosta ohentava.

Kolmas tapa pienentää syömiseen liitty- viä kasvihuonekaasujen päästöjä on suosia mahdollisimman lähellä tuotettua ruokaa. Lähiseudun tiloilta ostetun ruuan kuljetta- miseen ei ole mennyt paljoakaan energiaa. Toista ääripäätä edustavat lentokoneella Suomeen toiselta puolen maailmaa kuljete- tut hedelmät. Niiden kiidättäminen ruoka- pöytiimme tuottaa suhteettoman määrän hiilidioksidia ja kutoo taivaalle ilmastoa

lämmittäviä tiivistymisjuovia.

Lähiruoka on Maailmankauppojen näkökulmasta hankala asia, nicaragualai- nen kahvi tai tansanialainen tee kun ei nyt kuitenkaan ole varsinaista lähiruokaa. Toisaalta silloin kun ruoka tuodaan maahan hitaasti liikkuvalla rahtilaivalla, jossa jokaista teepakettia varten ei ole omaa hyttiä, vesivarastoa, useita ravintolapaikkoja ja lukuisia myymäläneliömetrejä, kuljetuksessa syntyvät päästöt eivät loppujen lopuksi ole kovin suuret. Laivarahtina tuleva, tropiikissa luomuviljelty ruoka voi tuottaa kuljetuksista huolimatta pienemmät kasvihuonekaasujen päästöt kuin Suomessa keinolannoitteilla tehoviljelty lähiruoka.

Jotkut trooppisen maatalouden muodot voivat jopa poistaa ilmakehästä huomattavia määriä hiilidioksidia. Ääriesimerkkejä on Amazonasin sademetsissä kasvava para- pähkinä. Parapähkinä on maailman kaikkien pähkinäpuiden kuningatar, se tulee usein 60 metriä korkeaksi ja kolme metriä paksuksi. Tämänkokoiset puut kykenevät todennäköi- sesti jo sitomaan lähes 1000 tonnia hiiltä hehtaaria kohti. Jos viljelmillä käytetään niin sanottua terra preta-viljelyä, jossa maa- perään sotketaan hienojakoista puuhiiltä, maaperään voi lisäksi ajan mittaan sitoutua vähintään 500 tonnia hiiltä hehtaarille.

Risto Isomäki

PILAPIIRROS

Aristides Esteban Hernández Guerrero eli **Ares** syntyi Kuuban Ha- vannassa 1963. Hän on opiskellut lääketiedettä ja psykologiaa. Nykyisin hän kuitenkin toimii vapaana taiteilijana ja kuvittajana. Sarjakuvia Ares on julkaissut yli 20 vuotta, ja palkittu niistä yli sata kertaa myös kansainvälisellä tasolla. Häntä pidetään- kin yhtenä 1900-luvun Kuuban merkittävimmistä taiteilijoista.

KUVAKULMA

Vapaaehtoisena Reilun kaupan markkinoilla

Mikkelin Reilun kaupan markkinoiden (9.–10.5.08) toteuttamiseen osallistuu yli 40 Mikkelin Ammattikorkeakoulun opiskelijaa eri koulutusaloilta. Vapaaehtoisina ahertaa tulevia insinöörejä, restonomeja, kulttuurituottajia, yhteisöpedagogeja ja tradenomeja. Projektityönä syntyy muun muassa tansanialainen kahvila, markkinoiden nettisivut ja visuaalinen ilme, kokkisota sekä lasten teltan ohjelma. Useimmat opiskelijat ovat ensimmäistä kertaa vapaaehtoisena reilun kaupan merkeissä, vaikka monet ovatkin jo kokeneita erilaisten tapahtumien ja tempausten järjestäjiä. Reilun kaupan logo on kaikille tuttu, mutta markkinoiden valmistelujen yhteydessä myös tarinat merkien ja logojen takana ovat saaneet sisältöä.

Vasemmalla: Koululaisten kaupunkisuunnistuksen rastilla kannetaan 60 kg:n kahvisäkkiä. Suunnistuksen toteuttavat yhteisöpedagogiopiskelijat näyttävät mallia. **Oikealla:** Kevin, Anni ja Marie pohtivat dokumenttielokuvaprojektiaan.

Pekingin kisojen lähestyessä ihmisoikeusongelmat ovat kärjistyneet

Pekingin olympialaiset käynnistyvät elokuun alussa.

Kun Kiina aikooan kampanjoi kisaisännyydestä, se nosti valiksi myös kisojen mahdollisuuden parantaa maan ihmisoikeustilannet-

ta. Amnesty internationalin raporttien mukaan merkittäviä parannuksia ei kuitenkaan ole tapahtunut, sen sijaan kisojen lähestyessä osa ihmisoikeusongelmista on jopa kärjistynyt. Haasteista ensimmäisenä Amnesty

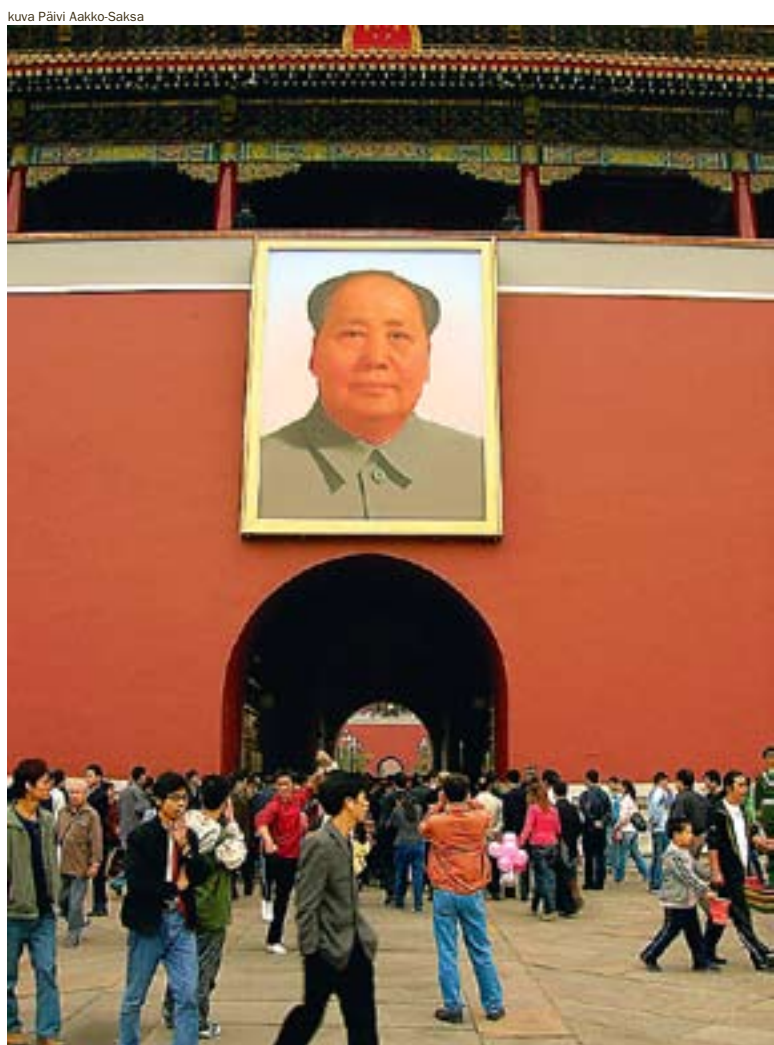
nostaa esiin Kiinan käyttämän kuolemanrangaistuksen ja vaatii Kiinan viranomaisia ryhtymään toimiin, joilla vähennetään huomattavasti sen käyttöä, kunnes se saadaan poistettua maasta täysin.

– Kiinan viranomaiset tekivät vuoden 2007 alussa kuolemanrangaistusta koskevan uudistuksen, jonka mukaan tuomioita ei voi panna täytäntöön ilman korkeimman oikeuden hyväksyntää. Tämä uudistus oli tervetullut. Mutta tunnustuksia on saatu kiduttamalla ihmisiä, oikeutta on käyty suljettujen ovien takana. Oikeudenkäyntien puolueettomuus on ollut kiistanalaista, Amnestyn Suomen-osaston Kiina-asiantuntija Jarkko Lavinen kertoo.

Amnesty myös vaatii Kiinaa lopettamaan ihmisoikeusaktivistien mielivaltaiset pidätykset, pelottelun ja ahdistelun sekä vapauttamaan mielipidevangit.

– Ihmisoikeuksien puolustajien, kuten juristien, lakimiesten, toimittajien ja aktivistien toimintaa on häiritty, rajoitettu tai tiukennettu. Tuntuu, että sitä on vuosi vuodelta vain enemmän vaikeutettu. Tämä näkyy myös maan kansalaisissa, jotka ovat sillä tavalla varovaisia, että eivät puheissaan helposti sivua politiikkaa. Ja esimerkiksi Suomesahan on myönnetty turvapaikkoja kiinalaisille, useimmiten uiguureille, jotka hekin osaavat olla kritisoimatta Kiinaa suojellakseen siellä vielä

kuva Päivi Aakko-Saksa

kuva Päivi Aakko-Saksa

olevia sukulaisiaan.

Kolmantena haasteena Amnesty on nostonut esiin internet-sensuurin. Kiinan viranomaisten tulee lopettaa sen tarpeeton ennakkotarkastaminen ja estää mielivaltaiset pidätykset, tiedotusvälineiden ahdistelu ja toimittajien ilmaisunvapautta rikkovat epäoikeudenmukaiset erottamiset.

– Pekingin olympialaisiin Kiina lupasi täyden lehdistönvapauden: ulkomaiset toimittajat saivat kirjoittaa mitä tahansa. Mutta kotimaisten toimittajien oikeuksia on sitten heikennetty ja tiedonsaantia ulkomailta on rajoitettu. Kontrollia on vain lisätty parantamalla teknisiä valmiuksia valvoa internetiä, tekstiviestejä, sähköpostia. Aiemmin

Kiinassa kiellettiin internetsivuja esimerkiksi osoitteen perusteella, mutta nyt tiettyjen sanojen mukaan. Myös kansainvälisiä sähköpostipalvelimia on sitoutettu välittämään tietoa viranomaisille epäilyttävistä posteista.

Amnesty on vielä kiinnittänyt huomiota hallinnollisiin pidätyksiin. Se kehottaa Kiinaa varmistamaan olympiakisojen hakuprosessissa antamiensa ihmisoikeuslupauksien mukaisesti, että kaikki pidätykset noudattavat kansainvälisiä ihmisoikeusstandardeja ja että kaikille taataan oikeus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja kidutus estetään.

Mia Hemming

TEEMASIVUT 5-7 & 14-15

Ruokaa kaukaa ja läheltä

kuva Erkki Aunola

Ostosvalintojaan eettisesti ja ympäristönäkö-kulmasta pohtiva kuluttaja saattaa joutua risti-riitaistenkin valintojen eteen ruokakaupan hyllyjen edessä. Hän valitsee Reilun kaupan tuotteita, sillä hän haluaa tukea etelän tuottajia ja reilujen markkinoiden edistämistä sekä ympäristön kannalta kestävää viljelyä. Kuitenkin nämä tuotteet kuljetetaan suomalaiseen ruokapöytään pitkien matkojen takaa. Tulisiko siis niiden sijasta valita läheltä tulevia tuotteita, jotta vältettäisiin kuljetuksen aiheuttamat ympäristöhaitat ja tuettaisiin samalla kotimaisen maatalouden vireyttä?

Muun muassa näitä kysymyksiä pohdittiin Tampereella Reilun kaupan puolesta ry:n järjestämässä keskustelutilaisuudessa. Puhetta alustivat Reilun kaupan edistämisyhdistyksen Tuulia Syvänen, Maan ystävien Päivi Mattila ja Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen Tytti Nahi. Vilkasta keskustelua syntyi ja eriäviä mielipiteitä nousi esille, mutta taustalla vaikuttivat kuitenkin yhteiset huolet.

Hedelmät ovat luksusta

– Reilun kaupan taustalla on ajatus siitä, että kaiken kaupan tulisi olla oikeudenmukaista, vaikkakin sen keskiössä ovat kehitysmaat, totesi Tuulia Syvänen. Syväsen mukaan lähituotantoa ja Reilua kauppaa ei oikeastaan voi asettaa vastakkain, sillä suurinta osaa reiluista tuotteista,

kuten banaania ja riisiä, ei Euroopasta saa laisinkaan. Osaa reiluista tuotteista, kuten sokeria, hunajaa, kukkia ja eräitä hedelmiä, viljellään myös Euroopassa, mutta näidenkään kohdalla ei ainakaan Suomessa olla omavaraisia. Osa Reilun kaupan tuotteista on myös yhdistelmätuotteita (esim. myslä, kosmetiikkatuotteet), joiden raaka-aineista tietty määrä on kotimaisia ja osa tuodaan reilusti.

Osa keskustelijoista oli kuitenkin sitä mieltä, että esimerkiksi kaukaa tuodut hedelmät ovat luksustuotteita, joita ilmeikään selvittäisiin tai ne voitaisiin korvata kotimaisilla tuotteilla. Päivi Mattila kannusti puheenvuorossaan vuodenaikaisen lähiruuan suosimiseen. – Riisin sijasta voitaisiin Suomessa käyttää esimerkiksi tattaria, viljaa, kauraa tai perunaa, Mattila ehdotti. – Vain ne kuiva- tuotteet, kuten kahvi, tee, mausteet tai vaatteet, joita ei ole mahdollista

saada kotimaasta, kannattaisi tuoda reilusti.

Mattila on yksi Härkäpapua sarvista -keittokirjan kirjoittajista, josta löytyy monipuolisia ohjeita kotimaisen raaka-aineiden hyödyntämiseen ruuanlaitossa.

Ympäristön hyvinvoinnin kannalta paikallisten tuotantojärjestelmien kehittäminen ja tukeminen ovat avainasemassa. Omavaraisuus lisää turvallisuutta ja samalla maaseutuympäristön vireys säilyy. Suomessa tähän voitaisiin vaikuttaa esimerkiksi maataloustukien avulla. Päivi Mattila huomautti, että Suomessa tuonti on 20 vuoden aikana kaksinkertaistunut. Hän nosti esiin myös tehotuotannon ja ravintokierron katkaisemisen aiheuttamat ympäristöongelmat, eroosion etelässä ja rehevöitymisen pohjoisessa. Mattila totesi, että vaikka ympäristöhaitat eivät tällä hetkellä näy tuotteiden hinnoissa, tulevai-

suudessa öljyn hinnan nousu tulee luultavasti taivuttamaan kuluttajat suosimaan kotimaista.

Sosiaaliset olot ovat parantuneet

Reilun kaupan tavoitteena on tukea kehitysmaiden viljelijöiden sosiaalisten oikeuksien parantamista, ja näissä tavoitteissa on myös onnistuttu, totesivat keskustelijat. – Monille kehitysmaiden viljelijöille elinkeinon vaihtaminen voi olla hyvin vaikeaa ja näin ollen viennin lopahtaminen voisi olla kohtalokasta, muistutti Tytti Nahi. Monet kehitysmaiden viljelijät tarvitsevat myös erityistä tukea pystyäkseen saavuttamaan tiukat ympäristövaatimukset. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat ongelmat ovat kaikille yhteisiä, mutta ensimmäisenä ne tulevat näkymään köyhimmissä eteläisissä maissa. Tästäkin syystä

tuki heille on tärkeää.

Ympäristökysymyksiä voitaisiin toisaalta tuoda enemmän esiin myös eurooppalaisen ja suomalaisen maanviljelyn suhteen, sillä esimerkiksi kasvihuoneviljely aiheuttaa tutkimusten mukaan paljon päästöjä. Viljelyn intensiivisyys vähentää myös sen ympäristöystävällisyyttä.

Marketin hyllyjen välissä valinta on lopulta kuitenkin kuluttajalla. Tietoa saaneella kuluttajalla on paremmat mahdollisuudet vaikuttaa. Toisaalta keskustelussa tuotiin ilmi suomalaisten pienviljelijöiden vaikeudet saada tuotteitaan myyntiin marketteihin. ”Globaalin supermarketin” sijaan kuluttajan on usein etsittävä näitä lähiviljelijöiden tuotteita muualta. Asioihin voidaan vaikuttaa paitsi poliittisilla päätöksillä, myös tutkimuksella ja tiedotuksella.

Maija Repo

Suomen ja kehitysmaan viljelijällä on sama lähtökohta

Kuluttajan kukkaron vaikutusmahdollisuuksiin vetoavat monenlaiset yritykset, etujärjestöt ja sertifikaatit. Tietoa on periaatteessa tarjolla, mutta ainasen saaminen tai jäsentely ei ole helppoa. Sertifiikaateilla, kuten luomu- ja reilun kaupan merkillä, autetaan kuluttajia tekemään perusteltuja ostopäätöksiä. Julkisessa keskustelussa nousee kuitenkin välillä vastakkainasettelu kotimaisen ja ulkomaisen, luomun, reilun tai lähiruoan kesken. Kysyimme Saimaan Luomu ry:n puheenjohtajan, luomuviljelijä Heli Ahosen näkemyksiä asiaan.

Viljelijän näkökulmasta suomalaisen ja kehitysmaiden tuottajien välillä ei ole eturistiriitaa, Heli Ahonen toteaa varmasti. – Usein tuontitavara on täysin eri tyyppistä kuin kotimainen: ei meillä tuoteta riisiä tai kahvia.

Itse asiassa Ahonen huomauttaa suomalaisilla ja kehitysmaiden viljelijöillä olevan saman näkökulman: tuotteista on saatava kohtuullinen hinta ja viljelijällä olisi oltava mahdollisuus kasvattaa ruokaa myös itselleen. Globaali kauppa vaikuttaa myös molempiin. – Viljely mahdollistetaan nykymaailmassa erilaisin tuuin, maailmanmarkkinahinnoilla ei ole mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Tuottaja ei saa tuotteestaan

oikeaa hintaa, mutta maataloustuilla varmistetaan ainakin teollisuusmaissa, että viljelijä voi viljellä, Ahonen pohtii.

Luomu pitää maaperän ja viljelijän terveenä

Heli Ahonen puolisoineen on päävastuussa Juvan Kilpolassa sijaitsevan kolmen tilan yhteisnavetan, Muumaa Avoin yhtiön, navettatoiminnasta. Kaksi muuta osakastilaa keskittyy rehuntuotantoon. Ahoselle luomussa tärkeää onkin lisäksi eettinen eläintuotanto.

Eläintuotannossa luomu merkitsee eettisen riman asettamista selvästi korkeammalle kuin tavantomaaisessa tuotannossa. Tavoitteena

on mahdollisimman ”lajinmukainen elämä” eläimille. Ruoka on luomua ja lajinmukaista. Kuten reilussa kaupassa, luomutuotannossa ei maksimoida lyhytaikaista tuottoa eläinten, ihmisten tai ympäristön kustannuksella. Tämä heijastuu kuluttajan hintaan, mutta mahdollistaa myös tuottajan toimeentulon. Ympäristö- ja eettisiä vaikutuksia taas on vaikeampi mitata rahassa.

– Luomuviljelyn pääpiirteet ovat kaikkialla samat, hän toteaa. – Ostan itse luomutuotteita, koska se on ympäristöystävällistä eikä aiheuta haittaa työntekijöille. Kehitysmaissa isoilla plantaaseilla kouluttamattomat ihmiset työskentelevät usein ilman suojavälineitä myrkkujen kanssa. He sekä heidän jälkikasvunsa altistuvat myrkyille.

Luomussa tätä vaaraa ei ole. Luomutuotannossa ei käytetä väkilannoitteita, vaan kasvien tarvitsemat typpiravinteet saadaan lannasta ja typensitojakasveista, kuten apilasta. Toimiva luomuviljely edellyttää viljelykiertoa ja orgaanisten lannoitteiden käyttöä. Tämä pitää yllä maan humuspitoisuutta ja hivenainetasapainoa sekä ehkäisee maan tiivistymistä. Kasvi- ja tuholaismyrkkujen käyttö luomuviljelyssä on kiellettyä, mikä suojelee pohjaveden laatua ja maaperän luontaista mikrobikantaa – sen lisäksi, että luomutuotteissa ei ole torjunta-aineiden jäämiä.

Luomu pitää maan viljavana

Heli Ahonen on usein kuullut väitteen, että ”jos koko maailma siirtyisi luomuviljelyyn, ihmiset kuolisivat nälkään”. Asia on hänen mielestään juuri päinvastoin. Tehomaatalous aiheuttaa eroosiota, maaperän köyhöttymistä ja myrkyttymistä. Luomu sopii omavaraisuusviljelyyn paremmin, koska ei tarvita ostopanoksia. Luomussa maan viljavuus pysyy parempana. Tehoviljelyssä saadaan hehtaaria kohti lyhytaikaisesti enemmän, mutta pitemmällä tähtäyksellä se voi aiheuttaa viljelymaan kunnan romahtamisen.

YK:n ruoka- ja maatalousjärjestö

FAO julkaisi 2007 raportin *Organic Agriculture and Food Security*, joka käsittelee luomuviljelyä ja ruokaturvaa. Tutkimuksessa todetaan, että luomuviljelyn keinoin voidaan tarttua paikallisiin ja globaaliin ruokaturvahaasteeseen. Luomutuotannon merkittävä etu on myös, ettei se ole riippuvainen fossiilisista polttoaineista vaan paikallisesti saatavista, edullisista voimavaroista, jotka eivät rasita ympäristöä. Luomuviljelyllä voidaan siis osaltaan myös hidastaa ilmastonmuutosta, sillä tehomaatalous kuluttaa huomattavasti enemmän energiaa.

Anastasia Laitila & Raimo Lilja

kuva Raimo Lilja

Jäsen nro 202: **Gipson J. Lyimo**

kuva Erkki Aunola

Gipson J. Lyimo on reilun kahvin viljelijä pohjoistansanialaisessa Marangun kylässä. Hänen kotitilansa on eekkerin verran Kilimanjaron rinnettä. Tilallaan hän viljelee luomuna kahvia, banaaneja, auringonkukkaa, vihanneksia, maissia, perunoita ja hedelmiä. Lisäksi hänellä on kaksi lehmää, kolme vuotiaa kanoja. Mies on valistunut, mutta vaatimaton viljelijä, joka ei elä vain kahvinviljelyn varassa.

Gipsonilla on seitsemän lasta, joista kuusi on jo hajaantunut ympäri Tansaniaa työn perässä, nuorimmainen asuu vanhempiensa luona ja käy yläastetta. Gipson itse on Marangu East Co-Operative Societyn jäsen numero 202, siis ensimmäisiä jäseniä kylän reilusta tuhannesta osuuskuntaviljelijästä. Marangun osuuskunta kuuluu Afrikan vanhimpaan osuuskuntaan, Kilimanjaro Native Co-Operative Unioniin (KNCU).

KNCU:lla on 68 jäsenyhdistystä ja 60 000 jäsenviljelijää. Liitto päättää satokauden alkaessa viljelijöille tarjoamastaan ennakkoarvostuksesta sen tiedon perusteella, mitä maailmanmarkkinahintojen kehityksestä on pystynyt hankkimaan. Tällä hinnalla KNCU sitten ostaa kahvia jäseniltään ja muilta viljelijöiltä. Näin liitto pystyy vaikuttamaan myös yksityisten kahvintajien tarjoamaan käteishintaan. Jos KNCU pystyy myymään kahvin arvioitua parempaan hintaan, tilitetään ylijäämä jäsenviljelijöille.

Gipson vierailee Suomessa toukokuussa ja on tavattavissa mm. Mikkelin Reilun kaupan markkinoilla.

Africafen matka Suomeen

3. Kahvi matkaa Tangan satamaan, josta se lähtee rahtina Tampereelle.
4. Tampereen kehitysmaakaupalla kahvi paahdetaan ja myydään eteenpäin kauppoihin eri puolelle maata.
5. Kun KNCU on myynyt koko vuotuisen kahvisatonsa, maksetaan viljelijöille huutokaupassa mahdollisesti saatu, ensimmäisen maksuerän ylittävä osuus.

1. KNCU:n jäsenviljelijät poimivat kahvimarjat, jotka kuoritaan, fermentoidaan ja kuivataan tiloilla. Marjat toimitetaan osuuskuntien keräyspisteisiin, joissa sato punnitaan ja viljelijöille maksetaan osuuskunnan päättämä ennakkoarvostus.

2. Kahvimarjat toimitetaan Moshiin osuuskuntien omistamaan käsittelylaitokseen, jossa niistä poistetaan vielä yksi kuorikerros ja ne lajitellaan laatuluokittain. Laatuluokista toimitetaan näyte Tanzania Coffee Boardin kahvihuutokauppaan, jossa kaikki Tansanian kahvi myydään.

Lue lisätietoja:

www.maailmankaupat.fi/lehti/kahvi.html

VAPAA PÄÄSY!

Mikkelin
Reilun kaupan markkinat
9.–10.5.2008 Kirkkopuistossa

Alkuperä tunnettu – Reilusti ruokaa!

kuva Erkki Aunola

Lapsille

- Oma teltta, jossa voi istuttaa kahvipuun ja askarrella käsinukkeja kierrätysmateriaalista
- Jalkapallotarkkuusseinä, jossa voi testata pallonkäsittelytaitojaan.

Kaupunkisuunnistus klo 12–14

Mikkelin Ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogi-opiskelijat toteuttavat 9-luokkalaisten suunnatun kaupunkisuunnistuksen. Rasteilla ratkotaan reiluun kauppaan liittyviä älykkyyttä ja voimaa vaativia visaisia tehtäviä.

Dokumenttielokuvia

Martine Bouquin & Jean Lefaux: Kohti reilumpaa kauppaa, koululaisnäytökset klo 13 ja 14, Paukkulan Artiumissa

Marie-France Collard: Maailman työläisnaiset klo 18.00, Paukkulan Artiumissa. Vapaa pääsy!

Giant Räbät

VaakunaNightissa n. klo 23, Liput 5 €, ennakkoliput pääkirjaston Kirja Cafesta.

kuva Erkki Aunola

Kirkkopuistossa lauantaina 10.5. klo 10–16

- 10.00** Kahviolympialaiset
- 10.45** Tansanialaisen kahvintuottaja Gibson J. Lyimon haastattelu
- 11.15** Toiminnanjohtaja Tuulia Syvänen, Reilun kaupan edistämisyhdistys
- 11.45** Hullut Hattuset lasten yhtye
- 13.00** Tirehtöörin
- 14.00** Reilu muotinäytös
- 14.30** Faso Kan – Burkinafasolaista percussiomusaa ja tanssijoita
- 15.15** Rautakoura
- 16.00** Tapahtuma loppuu.

"Reilu peli, Samat säännöt" -kampanjan puistofutisturnaus klo 10–14 ja epäreilu jalkapallo-ottelu FC Trombi vs. Mikin tytöt klo 14.00 Tuppuralassa Ritvalan leikkipuistossa

Kaikki voivat osallistua puistoturnaukseen! Kerää oma joukkue (4+1) kavereista, naapureista, kollegoista ja ilmoittaudu paikan päällä. Ilmoittautua voit myös ennakkoon sähköpostiin tapio@repu.fi tai numeroon 045-1397119.

Epäreilussa jalkapallo-ottelussa joukkueita eivät koskekaan samat säännöt, vaan toinen joukkue saa hienommat varusteet, isomman maalin ja enemmän vaihtopelaajia. Miten ottelussa käy, kun joukkueilla on erilaiset lähtökohdat? Tule seuraamaan hauskaa ja jännittävää ottelua!

Valokuvanäyttely pääkirjaston Kirja Cafessa 28.4.–10.5.

Raisa Karjalaisen ja Sofia Laineen värikäs valokuvanäyttely nicaragualaisilta kahvitiloilta. Kirja Cafessa tarjolla reilun kaupan Africafeta, herkullisia kahvileivoksia ja kesäisiä kahvidrinkkejä.

JÄRJESTÄÄ:

Mikkelin kehitysmaayhdistys ry

NÄYTEILLEASETTAJAT:

Kehitysmaa- ja Maailmankaupat, Mikkelin seudun luomutuottajat sekä mikkeliiläiset ja valtakunnalliset järjestöt.

Paikalla mm. Kilimanjaro Native Co-Operative Union, Karma Wear, MIKOL-projekti, Mikkelin seurakuntayhtymä, UFF, Maailmankauppa Kirahvi, Eurooppatiedotus, Maailmankauppa Aamutähti, Kehitysyhteistyön palvelukeskus KEPA, Mikkelin kehitysmaayhdistys, Suomi-Tansania seura, Juvan luomumeijeri, Luonto-Liitto, Maan ystävät, Saimaan luomu ry, Tampereen kehitysmaakauppayhdistys, Maailmankauppalehti, Kali Mata Ki Jai, Ravintola Aloo, Elämänlanka, Inti Fashion, Aino Siitari, Maailmankauppa Päiväntasaaja, Maailmankauppa Juuttiputiikki, Unifem, Unicef, Hunajatila Korteniemmi, Mikkelin kestovaippayhdistys ry, Sannan Shoppi, Lempi-Set...

YHTEISTYÖSSÄ:

Maailmankauppojen liitto ry, Maailmankauppalehti, Mikkelin ammattikorkeakoulu, Mikkelin seurakuntayhtymä, Repu ry, Reilun kaupan edistämisyhdistys, Centre Culture Français, VaakunaNight, Mikkelin kaupunki, Reilu peli, Samat säännöt -kampanja, Mikke ry, Mikkelin Naisvoimistelijat

OHJELMA

Kirkkopuistossa perjantaina 9.5. klo 12–18

- 12.00** Markkinoiden avaus
- 12.15** Duo Loud
- 12.45** Reilu kahvitunti
Mikkelin kehitysmaayhdistys ry haastaa kaikki mikkeliiläiset työpaikat vaihtamaan kahvihuoneensa kahvit reiluksi. Kirkkopuistoon katettavan pöydän ääressä voi maistella reilun kaupan Africafeta. Tansanialainen tuottajavieraamme Gipson J. Lyimo kertoo reilun kaupan merkityksestä pienviljelijän elämään.
- 14.00** Vekkuliteatterilaiset esittävät musiikkinumeroita Momo-näytelmästään.
- 14.45** Winds Jazz Orchestra
- 15.45** Reilu muotinäytös
- 17.15** Ilkka Kalevi Tillanen & Dj.Mad Cool Mike
Mukana myös salaperäinen super dj. Wolfi Staudinger!
- 18.00** Ohjelma loppuu Kirkkopuistossa

piirros Ville Hokkanen

KANSANKEITTIÖ

Jauhoja, öljyä, valkosipulia, persiljaa, chilejä, kananmunia ja maitoa on saatavissa luomuna marketeista ja kauppahalleista. Reilua sitruunaa saa ainakin hyvin varustetuista marketeista, reilua ja/tai sokeria sekä kanelia ja kardemummaa Maailmankaupoista, marketeista ja ekokaupoista.

Kohtaa Afrikkaa aamiaisella

Kalastaja perkuu-puuhissaan.

Kansankeittiö-palsta tutustuu kehittyvien maiden ihmisten enemmistön ruokakulttuuriin. Suurin osa heistä saa edelleen toimeentulonsa ruoan ja elintarvikkeiden tuotannosta, raaka-ainetuotannosta omavaraisviljelyyn. Toimeentulon lisäksi ruoka on universaali perustarve: jokaisen täytyy syödä. Kaikilla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta syödä riittävästi ja ravitsevaa ruokaa. Ruoka muodostaa myös merkittävän osan kulttuuria ja ajattelutapaamme. Tällä kertaa tutustumme tansanialaiseen ruokaperinteeseen. Kohtaa Afrikkaa aamiaisella!

Itä-Afrikassa lähes kaikki ruoka valmistetaan joko keittämällä vedessä tai kookosmaidossa, uppopaistamalla öljyssä, grillaamalla avohiilloksella tai paahtamalla kuumilla kivillä. Ruoanlaitto on usein naisten työtä ja tytöt osallistuvat siihen jo pienestä pitäen. Usein ruokaa laitetaan monen hengen voimin, sillä perheet ovat suuria.

Keittiö on usein pieni, maalattiainen huone, jonka yksi seinä muodostuu auki olevasta ovesta ja seinät ovat mustan noen peitossa. Ruoka valmistettiin ennen kolmen kiven päällä avotulella, nykyisin on käytössä myös erilaisia kerosiini- tai hiilikeittimiä.

Keittiössä valmistetaan perheen ruoka, joka on tavallisesti ugalia (maissipuuroa) ja hyvin hautunutta, tukevaa papumuhennosta tai silloin tällöin lihamuhennosta. Myös kalaa syödään yleisesti. Maissipuuroa syödään

sormin oikealla kädellä ja se muotoillaan palloksi, jonka keskelle koloon laitetaan muhennosta.

Ruoan tulisuus vaihtelee alueittain. Tansanialainen ruokakulttuuri voidaan jakaa rannikon ja sisämaan ruokakulttuuriin, ja lisäksi ruoassa näkyy intialaisten vaikutus. Ruokakulttuuri on sekoitus Arabian, Intian ja swahili-kulttuurin perinteistä ruoanlaittoa. Aterialla tarjotaan usein joko liha- tai kasvismuhennosta suuresta kulhosta. Ruoka syödään yleensä käsin, tosin riisiä syödessä käytetään usein lusikkaa. Kädet pestään aina ennen ruokailua.

Useimmissa ruokalajeissa käytetään tomaattia, sipulia ja inkivääriä. Myös kardemumma, neilikka ja kaneli kasvavat Tansaniassa. Jokaisen talon pihalla kasvaa chilippuripensas, niinpä kasvis- ja liharuoat maustetaan punaisella, tulisella pili-pilillä.

Kaikkialla Tansaniassa syödään chapatileipää, jonka intialaiset toivat sinne 1800-luvulla. Leipää syödään sellaisenaan teen kanssa tai erilaisten täytteiden kerä. Chapatin avulla voi myös kaapia viimeiset murenat lautaselta suuhun.

Aamiainen vaihtelee alueittain, mutta erotamattomasti siihen kuuluu makea maitotee tai -kahvi. Teetä juodaan useimmiten aamulla, kahvia myöhemmin päivällä. Eräs perinteinen aamiainen ovat mandazimunkit, jotka ovat suosittuja erityisesti swahilinkielisellä alueella.

Mandazi-aamiaismunkit

- 4,75 dl lämmintä vettä
- 2 tl leivinjauhetta tai 1 tl kuivahiivaa
- 9,5 dl vehnä jauhoja
- 1 dl sokeria
- ¼ tl maustetta (yhtä tai useampaa seuraavista: kardemumma, kaneli, inkivääri)
- 2 rkl rasvaa
- 0,6 dl lämmintä maitoa (haluttaessa)
- yksi kananmuna (haluttaessa)
- hyppysellinen suolaa
- öljyä uppopaistamiseen

Kaikkien aineiden tulisi olla huoneenlämpöisiä. Mikäli käytät hiivaa, liota se muutamaan lusikal-

liseen lämmintä vettä. Sekoita kulhossa jauhot, leivinjauhe (jos et käytä hiivaa), sokeri ja mausteet (Itä-Afrikassa yleensä kardemummaa). Lisää hiiva (jos et käytä leivinjauhetta). Sekoita keskenään vesi, rasva, maito ja kananmuna. Lisää seos vähitellen jauhoihin samalla vaivaten. Lisää vettä tarvittaessa. Vaivaa taikinaa, kunnes se on tasaista ja joustavaa.

Jos käytät hiivaa: pane taikina kulhoon ja peitä se liinalla. Anna nousta vähintään tunti. **Jos käytät leivinjauhetta:** anna taikinan levätä 5–10 minuuttia. Jaa taikina käden kokoisiksi palasiksi. Muovaa palat noin sentin paksuisiksi levyiksi. Leikkaa levyt kahteen tai neljään osaan. Jotkut laittavat palaset levyille ja antavat taikinan nousta toisen kerran.

Kuumenna öljy kasarisissa noin 150-asteiseksi. Voit kokeilla öljyn kuumuutta taikinapalasella. Jos se ruskistuu muutamassa minuutissa, öljy on tarpeeksi lämmintä. Paista munkit öljyssä. Kääntele niitä muutaman kerran, jotta ne ruskistuvat tasaisesti. Paista kerrallaan vain sen verran munkkeja, etteivät ne kosketa toisiaan pannussa. Tarkkaile myös öljyn kuumuutta: isot taikinanpalat saattavat jäädyttää sitä. Valuta munkit paperin päällä. Tarjoile lämpimänä maitoteen kanssa.

Muunnelmia: Käytä jauhona riisi- tai maissijauhoa. Vaihda muna ja maito jogurttiin tai kookosmaitoon. Lisää banaaninviipaleita tai 0,5 dl kookoshiutaleita taikinaan.

Pili-pilikastike

Tämä kastike on helppo tehdä, ja sitä voidaan tarjoilla minkä tahansa ruoan kanssa. Samaa nimeä (tai muunnosta piri-piri) käytetään halki Afrikan puhuttaessa punaisista chileistä, niistä tehdyistä kastikkeista ja kastikkeella maustetuista ruoista.

- Punaisia chilejä puhdistettuina ja pieniksi pilkottuina
- Sitruunan mehu
- Muutama valkosipulin kynsi hienonnettuna
- Persiljaa hienonnettuna (haluttaessa)
- Muutama ruokalusikka paistoöljyä
- Hyppysellinen suolaa

Sekoita kaikki ainekset käsin tai tehosekoittimesa. Kuullota paistinpannalla pari minuuttia. Säilytä purkissa jääkaapissa.

Anastasia Laitila & Mika-Petri Lauronen

KENEN MAAILMASTA SINÄ HALUAT LUKEA?

MAAILMAN KUVALEHTI – TARINOITA TAVALLISISTA IHMISSISTÄ.

Kumppani ilmestyy joka kuukausi.

TILAA NYT!

KEHITYSPOLITIIKKA. IHMISOIKEUDET. YMPÄRISTÖ. KULTTUURI.

Tilaaminen käy vaivattomasti osoitteesta www.kumppani.fi

KUMPPANI
Maailman kuvalehti.

repu-lute

Reilun kaupan puolesta ry

Reilun kaupan puolesta Repu ry edistää oikeudenmukaisempaa maailmankauppaa. www.repu.fi

kuva: Anna Berghäll

Reilua peliä kentällä ja kentän ulkopuolella

Jo kaksi vuotta jatkuneen Reilu peli, samat säännöt -kampanjan tavoitteena on parantaa kehitysmaiden urheiluvälineteollisuuden työoloja. Kampanjassa käytetään Reilun kaupan jalkapalloja esimerkkinä eettisesti kestävästä tuotannosta ja jalkapallon harrastajia kannustetaan selvittämään pelivälineidensä alkuperää.

Jalkapallojen ja muiden urheiluvälineiden tuotannossa ovat yleisiä samat ihmisoikeusongelmat kuin valtaosassa muutakin maailman käsityötuotteiden tuotantoa. Työnteki-

jät, joista valtaosa on nuoria naisia, joutuvat kokemaan suoranaista hyväksikäyttöä ylityöhön pakottamisesta terveydelle vaarallisiin työoloihin ja seksuaaliseen häirintään. Työntekijät joko eivät ole tietoisia oikeuksistaan tai eivät täysin aiheellisessa potkujen pelossaan uskalla vaatia niitä.

Kampanjan uutena vetäjänä toimii kampanjakoordinaattori **Tapio Imporanta**. Helmikuun alussa työnsä aloittanut Tapio on aiemmin työskennellyt eri liikuntajärjestöissä. Hänellä on myös jalka-

pallotausta, joten Tapion kontaktien avulla kampanjaan on saatu uusia ideoita ja näkyvyyttä.

”Ensi syksynä Reilun kaupan jalkapallot ja RPSS -kampanja ovat mukana Kaikki pelaa -koululiikuntaprojektissa, jota on tarkoitus laajentaa entisestään ja johon myös tuotetaan opetusmateriaaleiksi muun muassa tuntirunkoja ja tietoiskuja Reilusta kaupasta. Syksyllä Reilun kaupan palloja ja ideoita nähdään myös Nuori Suomi -järjestön liikuntavälituntikampanjassa, jossa laajimmillaan on mahdollista

tavoittaa jopa 200 000 lasta ja nuorta eri kouluasteilla”, kertoo Tapio innoissaan.

Liikuntavälituntikampanjan ajatuksena on, että koulussa on yksi pidempi liikunnallinen välitunti, jonka tavoitteena on kannustaa nuoria ja lapsia liikunnallisten harrastusten pariin. Molemmat kanavat ovat loistavia tapoja tavoittaa kattavasti kohteena olevat ikäryhmät mukavassa kontekstissa.

Reilu peli, samat säännöt -kampanjaan liittyy koulutasolla vahva kasvatuksellinen sanoma, johon

Reilu kauppakin on haluttu istuttaa positiivisessa hengessä: kun reilun pelin säännöillä pelataan kentällä, miksi ei myös kentän ulkopuolella? Tämä avaus taas tuo luontevasti mahdollisuuden kertoa jalkapallojen tuotantoon liittyvistä ongelmista ja erityisesti sitä, että Reilun kaupan pallo on oikeasti reilu vaihtoehto. ”Palaute kentältä on ollut positiivista. Kampanjaa on pidetty helposti lähestyttävänä ja palloja hinta-laatusuhteeltaan hyvinä”, Tapio toteaa.

Kaisa-Reeta Koskinen

Katukiviä Kiinasta ja kumikäsineitä Pakistanista?

Repun ja EU:n kehityspolitiikkaa tunnetuksi tekevän FEST-hankkeen seminaarissa maaliskuussa Tampereella pohdittiin julkisten hankintojen eettistä vastuuta. Noin 40 hengen yleisössä vallitsi yksimielisyys siitä, että eettinen kuluttaminen on tullut jäädäkseen.

Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen Kepan kehityspoliittisen sihteerin **Tytti Nahin** mukaan 2000-luvun suurin oivallus kehityspolitiikassa on ollut se, että kaikki politiikan sektorit vaikuttavat kehitysmaiden arkeen. Kehitysyhteistyötä tekevät järjestöt vaativat kehityspolitiikalta johdonmukaisuutta. ”Pelkällä kehitysavulla maailman köyhiä ei voida auttaa. Kunnalliset ostajat hankkivat vuonna 2005 tavaroita ja palveluita yli 15-kertaisesti kehitysavun verran. Sillä siis on merkitystä!” Nahi painotti.

Kuva: Tiina Pehkonen

Pelkkä hinta ei enää ratkaise

Eettiset valinnat ja vastuu niistä ovat rantautuneet vahvasti yksittäisen kuluttajan ruokapöytään ja kauppareissuille. Julkiset hankkijat ovat tähän saakka huomioineet

kilpailutuksissaan vain hinnan. Hankintalain muutos viime kesänä ja kansalaisten tietoisuuden kasvu kehitysmaiden tuotanto-oloista ovat muuttaneet tilanteen. ”Kunnilla ja valtiolla ei ole enää perusteita ohittaa eettisiä kysymyksiä hankintoja tehdessään”, muistutti Repun järjes-

tökoordinaattori **Sonja Vartiala**. Repulaiset ympäri Suomea ovat osoittaneet kiitettävää aktiivisuutta kannustaessaan päättäväisesti kuntia ja kaupunkeja kohti eettistä hankintapolitiikkaa. ”Varsinkin Turussa repulaiset ovat osoittaneet sinnikkyyttä ja innovatiivisuutta kampanjoidessaan Turkua Reiluksi”, Vartiala vihjasi. Turkulaisten harmiksi kilpailun Suomen ensimmäisestä Reilun kaupan kaupungin arvonimestä näyttää voittavan Tampere.

Tampere pian Reiluksi

Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyi Reilun kaupan kaupungin arvonimen hakemisen yksimielisesti 26.3.2008. Reilun kaupan edistämisyhdistys myöntänee arvonimen Tampereelle lähiaikoina. ”Yllättäviin ennakkoluuloihin olemme törmänneet esimerkiksi Reilun kau-

pan kahvin maun suhteen”, kertoi Tampereen kaupungin viestinnän erityisasiantuntija **Pauli Välimäki**. ”Onneksi Reilun kaupan kahvilatuja on Suomessa saatavilla jo yli 80 erilaista. Näistä löytyy varmasti sopiva myös virkamiesten vaatimaan makuun”, muistutti Reilun kaupan edistämisyhdistyksen toiminnanjohtaja **Tuulia Syvänen**. Kahvin makua suurempi kysymys saattaa kuitenkin olla virkamiesten asiantuntemuksen riittävyys eettisiä periaatteita arvioitaessa. ”Kaupunki on sitoutumassa Euroopan parlamentin kehitysvaliokunnan mietintöön reilusta kaupasta. Siinä viitataan Reilun kaupan sertifikaattiin ja maailmankauppojen suoratuontiin, ja kaupunki haluaa edistää periaatteiden toteutumista omassa toiminnassaan”, Välimäki linjasi.

Tiina Pehkonen

Reilua kauppaa Kanadassa

Aamuisen Toronton kaduilla vilisee kiireisiä työmatkalaisia kahvilaketjujen kertakäyttömukit käsissään. Toistaiseksi vain harvat hörppivät niistä Reilun kaupan kahvia, vaikka kahvi on Kanadan ylivoimaisesti myydyin Reilun kaupan tuote. Kanadalaisista kahvinjuojista vain 38 prosenttia tuntee Reilun kaupan järjestelmän. Osuus on vaatimaton verrattuna Suomeen, jossa jo 83 prosenttia kuluttajista tunnistaa Reilun kaupan merkin.

Kanada on kuitenkin Suomeen verrattuna valtava maa. Sen pinta-ala on melkein 30-kertainen ja väkiluku hipoo 32,5 miljoonaa. Paikallisella Reilun kaupan merkijärjestöllä TransFair Canadalla siis riittää haastetta. ”Kanadassa etäisyydet ja alueelliset erot ovat huikeita, eivätkä toimistomme seitsemän varsinaista työntekijää ja kaksi harjoittelijaa ehdi kaikkialle”, murehtii **Reykia Fick**, joka hoitaa TransFairin suhteita kansalaisjärjestöihin ja yliopistoihin sekä vastaa Reilun kaupan kaupunki-asioista. Lisähenkilökuntaan ei ole varaa, sillä järjestö ei saa toimintaansa lainkaan julkista tukea, vaan sen on selvittävä pelkillä linsenssimak- suilla.

Siitä huolimatta Reilun kauppa kasvaa vauhdilla Kanadassa. Reilun kaupan kahvin myynti lisääntyi viime vuonna 42 prosentilla edellisvuoteen verrattuna. ”Reilun kaupan kaupunkejakin meillä on jo kaksi, La Pêche ja Wolfville”, Fick iloitsee.

Kuva: CSFTN

Rahapula vaivaa muitakin Reilun kaupan toimijoita. Kanadan opiskelijoiden Reilun kaupan verkosto (Canadian Student Fair Trade Network, CSFTN) toimii pelkästään vapaaehtoisvoimin. ”Aktiiviemme suuri vaihtuvuus haittaa toimintaamme. Jatkuvuuden kannalta olisi hienoa saada palkattua työntekijä, mutta Reilun kaupan edistämiseen

on erittäin vaikea saada rahoitusta”, harmittelee CSFTN:n kansallinen koordinaattori **Patrick Clark**. CSFTN:n vapaaehtoiset pyrkivät vaikuttamaan yliopistojensa hankintapolitiikkaan. ”Me olimme edesauttamassa, että oma opinahjoni, Trentin yliopisto Peterborough’ssa siirtyi viime vuonna suosimaan hankinnoissaan Reilun kaupan tuotteita”,

kertoo Clark ylopeänä. Kehitysmatutkimusta neljättä vuotta opiskelevalla Clarkilla on idea, jonka hän toteuttaisi, jos vain rahoittaja löytyisi. Hän haluaisi viedä suurten kahvilaketjujen työntekijöitä vierailulle Reilun kaupan kahviosuuskuntaan. ”Itsekin erittäin huonosti palkattuina ja usein juuri maahan tulleina siirtolaisina

heillä varmasti löytyisi ymmärrystä kehitysmaiden tuottajien ongelmia kohtaan. Ja palattuaan takaisin he voisivat painostaa työnantajiaan vaihtamaan Reilun kaupan kahviin.”

Sini Maury

Kirjoittaja työskentelee parhaillaan Repun etäharjoittelijana Torontossa ja kirjoittaa myös blogia, joka on luettavissa osoitteessa www.repu.fi.

Maneliuksen sisarukset tekevät maailmasta reilumpaa

Saara ja Jussi Maneliuksen voi bongata esimerkiksi Repun hallituksen kokouksesta. Saara johtaa puhetta, Jussi pitää pöytäkirjaa.

Saara Maneliuksen Repu-ura alkoi osallistumisesta kahvimaistatukseen kaverin houkuttelemana Turussa vuonna 2002. Myös hänen veljensä innostui repuileimaan. ”Siskon esimerkki kyllä vaikutti. Saara minut raahasikin alun perin erilaisiin Turun Repun tapahtumiin”, kertoo Jussi Manelius.

Repua ja squashia

Jussi kirjoitti pari vuotta sitten ylioppilaaksi, ja nyt hän pohtii opiskelualan valintaa. Jussi muutti viime vuonna Turusta Helsinkiin, ja hän käy töissä Koffilla Keravalla.

Saara opiskelee Turun yliopistossa kotimaista kirjallisuutta ja ansaitsee opiskelurahoja Turun Sanomien asiakaspalvelussa. ”Mein alkuvuodesta naimisiin, ja ihan hyvin tässä kaikin puolin sujuu”, Saara myhäilee.

Opiskelun ja työn salliman vähäisen vapaa-ajan Saara käyttää pitkälti Repun parissa, squashia unohtamatta. Jussikin pelaa squas-

hia ja lisäksi golfia. ”Muuten vapaa-aika menee baareissa ja yökerhoissa, uuden kotikaupunkini musiikkitarjonnasta riippuen”, Jussi kertoo.

Maistatuskuningas

Jussi on ollut satunnaisesti mukana Turun Repun toiminnassa vuodesta 2005. Syksyn Reilun kaupan viikoilla hän koordinoi Helsingin maistatatuksia. Jussin ansiosta Helsingin ryhmä voitti maistatuskilpailun. Hän itse huhki viikkojen aikana yhdeksän maistatusta.

”Sihteerin tehtävä ei ehkä ole hallituksen pesteistä se tunteita herättävin, mutta pidän sitä hyödyllisenä kokemuksena ajatellen muutakin kuin Repu-toimintaa”, Jussi kuvailee hallituspestiään. Hän on myös koordinoinut syksyllä käynnistynyttä Reilu Helsinki -kampanjaa.

Monenlaisia tehtäviä

Saara on ollut aktiivinen Turun ryhmässä, viimeiset vuodet taloudenhoitajana. ”Paljon kaikenlaista yleispuuhaa olen tehnyt, maistattamista, kahvittamista, esittelyjä, kirjoittamista, seurakuntakampanjoin-tia, Reilu Turku -hanketta. Tämä on

Kuva: Sonja Vartiainen

Repassa niin hienoa, monenlaista pääsee tekemään.”

Hallitukseen Saara tuli viime vuonna ja aloitti puheenjohtajana tämän vuoden alusta. ”Puheenjohtajuus on toistaiseksi tuntunut vastuulliselta, mutta hyvältä pestiltä,

loistavalta mahdollisuudelta vaikuttaa”, kertoo Saara.

Repu on Saaran mielestä pieni mutta aktiivinen järjestö. ”Repu on vielä nuori ja säilynyt oikein nuorekkaana: on hyvä, että niin sanotut pitkät perinteet eivät vaani joka

nurkan takana rajoittamassa hyvien ideoiden toteuttamista.” Puheenjohtaja korostaa myös paikallisryhmien merkitystä. ”Ryhmät ovat Repu!” Saara julistaa.

Aleksi Halme

Reilun kaupan uutisia

Porilaiset tehokkaimpia jäsenhankinnassa

Maaliskuusta 2007 maaliskuuhun 2008 kestäneen Repun jäsenhankintakilpailun voitti yllättäen pieni mutta tehokas Porin ryhmä. Toiseksi sijoittui Turun ryhmä, joka oli kisan kärjessä kaikissa väliaikatieoissa. Porilaiset kasvattivat jäsenmääräänsä huimat 50 %, kun taas Turun repulaisten määrä nousi 38 %:lla.

Ykkösjalalta putoamista ei Turussa harmitella. Turun ryhmäkoordinaattori **Satu Heleniuksen** mukaan ryhmä on iloinen Porin puolesta: ”Voitto on hyvä kannustin uudelle kasvavalle ryhmälle.” Turun toinen sija saavutettiin liittämällä jäsenhankinta muun toiminnan yhteyteen.

Porissa voitto tuli yllätyksenä kaikille, myös ryhmäkoordinaattori **Hanna Hildénille**. ”Luulen, että heinäkuinen Mahdollisuuksien tori sekä Repun hieno kylkiäiskampanja antoivat lisäpontta jäsenhankintaan. Pienenkin ryhmän on helppoa tehdä jäsenyötä, jos ryhmän sisältä löytyy sitä tärkeää kollektiivista innostuksen paloa”, tiivistää Hildén porilaisen menestysreseptin.

Porilaiset saavat palkinnoksi aktiivisuudestaan virkistyspäivän. Myös turkulaisille on luvassa emojärjestön tarjoamaa vapaa-ajanviettoa.

Reilun valokuvakilpailun voitto Walesiin

Reilun kaupan kansainvälinen verkosto järjesti maaliskuussa Fairtrade and my city -valokuvakilpailun. Kilpailuun lähetettyjen kuvien tuli ilmaista miten Reilu kauppa näkyy kilpailijan kotikaupungissa.

Kilpailun voitti **Mark Richardson** Porthmadogista Walesista kuvallaan ”Poika, tyttö ja iso banaani”. Toiseksi sijoittui bangladeshilainen **Mohammad Rakibul Hasan** otoksellaan miehestä ja polkupyörästä. Kolmannen sijan vei **Päivi Seppänen** Helsingistä kuvalla ”Tyttö mustassa t-paidassa”. Palkinnokseen voittaja saa matkan kansain-

välisen verkoston seminaariin Viroon kesäkuussa, kaksi muuta palkittua saavat Reilun kaupan tuotepaketit.

”Kuvat olivat monipuolisia ja osoittavat mukavalla tavalla sen, miten monella tapaa Reilu kauppa näkyy ihmisten elämässä”, kommentoi tuomariston jäsen **Janica Anderzén**. ”Voittajakuvassa Reilun kaupan puolesta puhuminen tulee esille erityisen positiivisella tavalla. Hymyilevät tyttö, poika ja iso banaani, ja vieläpä taustalla vilkkuva vihreä valo osoittavat, ettei asioihin vaikuttamisen tarvitse olla ryppyotsaista!”

Lisätietoa kansainvälisestä verkostosta: www.fairtradeaction.net

Anna Kuivanen

Mark Richardsonin voittokuvassa ”Poika, tyttö ja iso banaani”.

Toiseksi sijoittuneen bangladeshilaisen Mohammad Rakibul Hasanin otos.

Etkö ole vielä Repun jäsen?

Jäsenyys on tärkeä kannanotto oikeudenmukaisemman maailman puolesta, ja lisäksi tarjoamme hyvät jäsenedut. Liity siis jo tänään! Lisätietoa osoitteesta www.repu.fi/fi/jaseneksi tai Repun toimistolta puhelinnumerosta 050 349 52 30.

Vastuullisena kuluttajana ruokakaupoissa

Kuinka huoletta voi kuluttaja asioida ruokakaupoissa, jos hän haluaisi, ettei hänen ostamillaan tuotteilla kovin pahaa maailmaa tuettaisi ja rakennettaisi? Minkälaisia eri valintoja hän joutuu tekemään näkökulmien välillä, mitä hän ottaa huomioon ostaessaan jotakin jostakin ja mille hän ei anna niin suurta painoa? Maailmankauppojen osalta alkuperä on tunnettu, joten Maailmankaupalehti tutustui muiden kauppojen tuotantoketjuun.

S-ryhmän päivittäistavarakaupan hankinnasta vastaava Inex Partners Oy edellyttää Aasian, Afrikan, Etelä- ja Keski-Amerikan, Itä-Euroopan sekä muiden riskimaiden tavarantoimittajien hyväksyvän eurooppalaisien kauppaketjujen perustaman BSCI-organisaation (Business Social Compliance) periaatteet ja tilaamaan auditoinnin SAI:n (Social Accountability International)

hyväksymältä sertifiointilaitokselta. BSCI-mallin tavoitteena on parantaa sosiaalisia työoloja tavarantoimittajamaissa, ja siihen käytetään kansainvälisesti soveltuvaa valvontajärjestelmää. SAI on kansainvälinen riippumaton järjestö, joka pyrkii edistämään työntekijöiden inhimillistä kohtelua sosiaalisen vastuun standardien kautta.

Kuluttaja voi tässä vaiheessa huoakaista vähän helpotuksesta. Kun hän

ostaa jotakin S-marketista, tuotteen ei pitäisi olla mukana loukkaamassa työntekijöiden perusoikeuksia, ihmisoikeuksia ja lasten oikeuksia.

Luomusta kuluttaja ei niin helposti löydä selkeitä linjanvetoja S-ryhmän mediapalvelusta, mutta rivien välistä hän voi jotain lukea. Luomuun ei vielä kannata suuresti satsata, sillä vaikka kuluttajat arvostavat luomua, he eivät sitä osta.

Toisaalta S-marketeissa voi pakata ostoksensa uusiomuovipusseihin, hedelmänsä biohajoaviin muovipusseihin ja kestokassinkin voi ostaa, jos oma on unohtunut kotiin.

S-ryhmä sovittaa yhteen reiluutta ja voitontavoittelua

BSCI ja SAI eivät merkitse samaa kehittyvien maiden viljelijöille ja

työntekijöille kuin Reilun kaupan järjestelmä, jonka ensisijaisena periaatteena on taata heille oikeudenmukainen korvaus. Rivien välistä voi tarkkanäköinen kuluttaja ounastella S-ryhmän suhtautuvan Reilun kaupan tuotteisiin kuten luomuun: niillä ei hyllyjä täytetä, koska tuotteet eivät mene suuressa määrin kaupaksi.

– Reilun kaupan tuotteet on merkitty hyllymerkinnöillä, ainakin ne

Sherry's Orientalin kaltaiset kaupat tarjoavat maahanmuuttajataustaisille henkilöille mahdollisuuden ylläpitää omaa ruokakulttuuriaan ja kenelle tahansa mahdollisuuden kulttuurien kohtaamiseen ruokapöydässä. Kuvassa kauppias Fakhra Nasreen.

on helppo löytää. Tuotteita on hyvin vähän, niitä täytyisi valikoimaan lisätä. Hedelmäosastolla on banaania hyvä menekki, joka johtuu sen hinnasta. Sehän maksaa suunnilleen saman verran kuin viereinen ”tavallinen” banaani, jolloin otaksun, että Reilun kaupan banaania tuetaan S-ryhmän sisällä. Siitä ei oteta samalla tavalla voittoa, mutta sillä on kuitenkin yhtä paljon tilaa kaupoissa kuin muillakin banaaneilla, kauppias Veli Laitila selvittää.

Luumutuotteet on S-ryhmässä merkitty luomulapuilla ja tuotteita on Laitilan mukaan melko hyvin. Voisihan luomua olla enemmänkin, mutta menekillä arvioituna sen tarjonta vastaa tuotteiden kysyntään. Maallikkotaloustutkija kommentoi mielessään, että tarjontahan luo ja kasvattaa kysyntää.

– Itse olen ollut aktiivisesti mukana kehittämässä S-ryhmässä ympäristövastuullisuutta, olemme muun muassa järjestäneet luomu-

päiviä. Päivillä on arvottu 100 euron arvoinen luomutuotekori kyselyyn vastanneiden kesken, jossa kysyttiin kaikenlaista luomutuotteista. Tällä osoitamme omaa kiinnostustamme ympäristövastuullisuuteen ja lisäämme asiakkaiden luomutietoa. Muualla Euroopassa, kuten Sveitsissä, Saksassa ja Italiassa osoitetaan paljon suurempaa kiinnostusta luomutuotteisiin, joten täällä pitää erilaisilla kampanjoilla rohkaista kuluttajia niitä kokeilemaan.

Keskon vastuullisen toiminnan tavoitteena on parantaa kannattavuutta

S-ryhmän kilpailija Kesko on kansainvälinen yritys, joka mielellään korostaa yhteiskuntavastuutyötään. Se kertoo vastuullisuussivuillaan toimintaperiaatteidensa nojaavan kansainvälisiin sopimuksiin ja suosituksiin, johtamisen työkaluina käytetään kansainvälisiä laatu-, ympäristö- ja

sosiaalisia standardeja, ja tuloksista raportoidaan kansainvälisen Global Reporting Initiative -suositusten mukaisesti. GRI ohjeistaa yhteiskuntavastuun raportointia. Vastuullisen toiminnan tavoitteena on parantaa kannattavuutta, saavuttaa kilpailuetua niin sijoittajasuhteissa, työntekijöiden rekrytoinnissa kuin kuluttajakaupassa, sekä minimoida ympäristö- ja sosiaaliset riskit niin omassa toiminnassa kuin hankintaketjussa.

K-citymarket- ja K-supermarket-ketjut ovat kokonaisuudessaan K-ympäristökauppatoimintamallin piirissä, jonka toiminnalliset vaatimukset koskevat muun muassa luomu-, reilun kaupan ja ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoimia, esillepäänoa ja merkintätapaa. Kuluttaja voi tämän halutessaan tulkita niin, että luomu- ja reilun kaupan tuotteita on oltava valikoimassa ja niiden määrän tulee ylittää jokin vähimmäistaso.

Vastuullisuus on hukassa

Kun asioita tutkiva kuluttava toimittaja siirtyy S-ryhmän ja Keskon kaltaisten yritysverkostojen piiristä pienempien liikkeiden pariin, hän ei enää löydäkään samankaltaisia vastuullisuuslinjauksia. Esimerkiksi Punnitse & Säästä myymälät korostavat valikoimiensa erikoisia tuotteita ja luontoystävällistä irtomyyntiä, mutta eivät sanallakaan vastuulli-

suutta. Sen kysymyksen kauppiat sivuuttivat.

– Me myymme pelkästään kasvituotteita ja suuressa määrin kasvisperäisiä maidottomia tuotteita. Irtomyyntihän on meidän alkuperäinen idea, että asiakas saa haluamansa ja tarvitsemansa määrän jotakin tuotetta. Tämä on sitä säästämistä eli luonnon ja ympäristön säästämistä. Vielä erikseen luomutuotteita meillä on myynnissä useampi sata. Ruoka-aineallergisille on myös paljon vaihtoehtoja, myymälöiden kauppiat Juuso Siro ja Kai Grönlund kertovat.

Reilun kaupan tuotteita ei kuluttaja myymälästä kovin montaa löydä, mutta luomua toki paljon. Esimerkiksi lasten purkkiruokia on luomuna kaiketi hyvin ja irtomyyntiä myymälän kokoon nähden paljon. Erityisesti kuluttaja voi ilahtua Ole hyvä ja Elokuu-ekopesu- & -puhdistusainesarjoista, joiden tuotteita saa myös täyttöpulloon. Tuotteet on valmistettu kasvipärisistä uudistuvista raaka-aineista, jotka hajoavat luontoon.

Voiko kuluttajan vastuullisuus ulottua myös Suomessa asuviin ihmisiin?

Kun kuluttaja astuu Sherry's Oriental-liikkeeseen, myöskään sen kauppias ei osaa vastata kysymykseen tuotteidensa työntekijöiden tai viljelijöiden oloista ja kohtelusta tai niiden ympäristövaikutuksista. Reilun kaupan

tuotteita ei myymälässä ole, luomua jonkin verran. Mutta kun Reilun kaupan tuotteita ostamalla vaikuttaa positiivisesti niiden tekijöiden elämään, vähän samanlaisen tunteen saa, kun asioi Sherryn kaupassa.

– Olen opiskellut Pakistanissa maisteriksi ja työskentelin siellä pankkivirkailijana. Suomessa en saanut mitään koulutustani ja kokemustani vastaavaa työtä. Kunnes kävin yrittäjäkurssin ja pystyin perustamaan tämän kaupan, johon sain Finnveralta rahoitusta alkutaipaleen tarpeisiin. Eihän tämä ole paljoa tuottanut voittoa, mutta valikoiman laajetessa liiketoiminta varmaan vilkastuu. Ja raha ei minulle ole niin tärkeää tässä kaupan pidossa, vaan se, että pystyn itse ansaitsemaan elantoni, kauppias Fakhra Nasreen korostaa silminnähden ylpeänä yrittäjyydestään.

Asioita tutkaileva kuluttava toimittaja osallistuu mielellään Nasreenin kaltaisen henkilön kohtuullisen toimeentulon mahdollistamiseen tästä lähtien, vaikka hän toivoisikin, että Nasreenin kaltaiset kauppiat voisivat jollakin tavalla ottaa huomioon liiketoiminnassaan vastuullisuuden. Vastuullinen kuluttaja voi sisällyttää kulutusvalintojensa perusteluksi myös yhden henkilön ja hänen perheensä elämään vaikuttamisen. Voihan?

kuvat ja teksti: Mia Hemming

Puhtaus on puoli ruokaa.

Palamin maalaisyhteisössä saippua tuo leivän pöytään koko perheelle. Tuoksuvat kasviöljysaippuat valmistetaan Etelä-Intiassa reilun kaupan periaatteita noudattaen. Työntekijöille tarjotaan koti, puhdas vesi, terveydenhuolto ja koulutusta lapsille.

Maailmankaupat — Reilua kauppaa

Oikeudenmukaiseen kauppaan sisältyy myös ekologisuus

10.5. vietetään kansainvälistä reilun kaupan päivää. Vuonna 2008 päivän teemana on reilu kauppa ja ekologia. Euroopan Maailmankauppojen verkosto NEWS! sekä kansainvälinen reilun kaupan järjestö IFAT käynnistävät tällöin kaksivuotisen kampanjan taloudellisen ja ympäristöllisen oikeudenmukaisuuden edistämiseksi.

Reilun kaupan perustana on sosiaalinen ja taloudellinen oikeudenmukaisuus, mutta järjestelmä pyrkii näkemään elämän kirjon kokonaisuutena. Luonnonympäristöllä ja ekologialla on merkittävä vaikutus ihmisten elämään ja toimeentuloon – ja toisin päin. Kestävän kehityksen pilarit taas muodostuvat ympäristöstä ja taloudellisesta sekä sosiaalisesta ulottuvuudesta, tunnustaen näiden kolmen kietoutuneen yhteen.

Maailmankauppojen reilun kaupan kriteereissä painotetaan ympäristönkin huomioonottamista, ja oikeudenmukaisella hinnalla mahdollistetaan myös ympäristönsuojelua. Lisäksi Maailmankaupat pyrkivät hankkimaan tuotteita, jotka ovat mahdollisimman pitkälle alkuperämaassa jalostettuja. Näin

kuormittavat kuljetukset vähenevät, kun raaka-aineita ei kuljeteta muualle jalostettavaksi.

Elintarvikkeiden ja muiden maataloustuotteiden tuotantoa käsittelevän Reilun kaupan merkin kriteerit taas velvoittavat ympäristöllisesti kestäväan maatalouteen: kemikaalien käytön vähentämiseen ja turvalliseen käyttöön, maaperän hedelmällisyyden säilyttämiseen ja vesivarantojen ylläpitoon. Geenimuunneltujen organismien käyttöä ei sallita.

Reilun kaupan järjestelmä suosii luonnonvarojen kestävää käyttöä ja tuotantomenetelmiä, jotka eivät ole pääoma- ja öljyintensiivisiä. Hiilidioksidijalanjäljen vähentämiseksi suositetaan käsityötä ja luomuviljelyä.

Valtaosalla kehitysmaiden kansalaisilla on paljon pienempi ekologinen jalanjälki kuin teollisuusmaiden

asukkailla. Kuitenkin ilmastonmuutos ja ympäristöongelmat kohdistuvat kehitysmaihin ankarimmin. Nykyinen talousjärjestelmä, joka tähtää ensisijaisesti voiton maksimointiin, on haitallinen ihmisille ja ympäristölle.

Monet reilun kaupan tuottajista asuvat syrjäseuduilla, joiden infrasktruktuuri (mm. palvelut, liikenne) on puutteellista. He ovat toimeentulonsa suoraan riippuvaisia ympäristöstään ja siten myös haavoittuvaisia ympäristöongelmille. Kaupungeissa elävät tuottajat taas todistavat kulusyhteiskunnan haittapuolia, kuten jätevuoria.

Tuotekehittelyä tehdään monesti Etelän ja Pohjoisen järjestöjen yhteistyönä, huomioiden luonnonvarojen kestävä käyttö ja tuotteen vaikutus ympäristöön. Kierrätysmateriaaleista

tai biologisesti hajoavista raaka-aineista kuten kookoksesta tai juutista valmistetaan käyttöä kestäviä tuotteita. Käsityönä valmistetut tuotteet eivät myöskään synnytä hiilidioksidipäästöjä kuten teollinen, koneistettu tuotanto.

Reilun kaupan avulla pyritään myös tukemaan paikallisten markkinoiden kehittämistä alueellisen kehityksen ja kestäväan talousjärjestelmän saavuttamiseksi. Ihmisille tarjoutuu mahdollisuus toimeentulon hankkimiseen omalla kotiseudullaan.

IFATin aineistosta vapaasti kääntänyt Anastasia Laitila

Lisätietoja englanniksi:
<http://www.wftd.org>

Reilun kaupan päivän viestejä tuottajilta

Reilu kauppa ja ekologia- teemalla on suuresti arvoa yhteiskunnalle

Silence, Intia
www.silence-india.com

Tämän vuoden kansainvälisen reilun kaupan päivän teemalla on suuri merkitys yhteiskunnalle, joten aiheesta pitäisi puhua enemmän kuin vain yhtenä päivänä. Kolkatassa (ent. Kalkutta) toimivassa Silences-
sa olemmekin järjestäneet useita

tilaisuuksia aiheesta. Lisäksi olemme osallistuneet Kolkatan paikallishallinnon metsityshankkeeseen istuttamalla tuhansia kasveja ympäri kaupunkiseutua. Länsi-Bengalin suurimman festivaalin, Durga Pujan, aikaan Silence pystytti ympäristönsuojelusta kertovia julisteita lisätäkseen ihmisten tietoisuutta asiasta.

Luomupuuvilla tuo hyvän mielen

Raihan Ali
Thanapara Swallows Development
Society, Bangladesh
www.citechco.net/swallows/thanapara

Kemikaaleihin nojaava, kestävä maatalous on haitallista ihmiskunnan tulevaisuudelle. Thanapara Swallows Development Society uskoo, että luomupuuvillan viljely on kestävä vaihtoehto nykytilanteelle. Luomuviljely rohkaisee käyttämään paikallista teknologiaa, johon viljelijöillä on osaamista. Lisäksi se on tuottavaa, ympäristöllisesti kestävää, sosiaalisesti oikeudenmukaista, inhimillistä ja kulttuurisesti hyväksyttävää.

Kestävä maatalous edellyttää paikallisen tiedon ja innovaatioiden

hyödyntämistä sekä geneettisten voimavarojen kestävää käyttöä. Näiden voimavarojen yksityistäminen rikkoo viljelijöiden ja yhteisöjen oikeuksia vastaan.

Näistä syistä Thanapara aloitti vuonna 2004 luomuviljelyhankkeen. Viljelijöille on annettu tietoa luomuviljelyn periaatteista ja heitä on kannustettu käyttämään luomulannoitteita maillaan. Japanin Global Villagen taloudellisella tuella vuokrattiin eekkeri maata, jota alettiin viljellä pilottiprojektina. Toivomme, että luomupuuvillahanke antaa meille lisää osaamista, mahdollisuuden työskennellä viljelijöiden kanssa ja tuottaa luomupuuvillaa reilun kaupan markkinoille.

kuva Anastasia Laitila

Vammaisia henkilöitä työllistävän Silencen toiminta on palkittu moneen kertaan.

Toimikaamme yhdessä ympäristön suojelemiseksi

Meera Bhattarai
Association for Craft Producers (ACP),
Nepal
<http://www.acp.org.np>

Hyvät ystävät,
järjestöni Association for Craft Producersin puolesta toivotan teille kaikille hyvää kansainvälistä reilun

kaupan päivää. Toivottavasti tämä päivä vahvistaa solidaarisuutta ja kannustaa meitä entistä tarmokkaammin edistämään ihmisten valtaistumista, luomaan taloudellista turvallisuutta syrjäytyneille tuottajille – ja säilyttämään maapallomme lapsillemme. Toimikaamme yhdessä ympäristön suojelemiseksi, lähiympäristömme

luonnonvarojen säästämiseksi tukiemme yhteisöjen ja tulevaisuuden sukupolvien hyväksi.

Sitoutukaamme tänä reilun kaupan päivänä käyttämään kestäviä materiaaleja ja ympäristöystävällisiä tuotantomenetelmiä. Jakakaamme ponnistelumme ja tukekaamme toisiamme tässä tavoitteessa.

kuva Kati Hjerp

**Morjia työskentelee
Thanaparan ompelu-
osastolla.**

Reilun kaupan liike keino välittää ympäristöviestiä

Beth Wambua
Mango True Mirage Ltd, Kenia

On välttämätöntä, että otamme kaikki osaa ympäristön suojeluun ja säilyttämiseen. Ympäristöajattelun tulisi olla osa päivittäistä elämäämme, tavoitteena ympäristön säilyttä-

minen tuleville sukupolville. Tältä pohjalta Mango Mirage kannustaa metsitykseen, jätteiden vähentämiseen, atsovärien välttämiseen värjäyksessä. Reilun kaupan liike on hyvä foorumi ympäristöajattelun levittämiseksi laajalle ja erilaiselle yleisölle.

Pelastakaa värilliset Alpakat!

Minka, Peru
www.minkafairtrade.com

Andien ongelma on alpakoiden geneettisen monimuotoisuuden häviäminen. Suuret yritykset ajattelevat vain taloudellista etua ja ostavat vain valkoista alpakakuitua. Tämä johtaa

eriväristen alpakoiden nopeaan katoamiseen. Minka valmistaa monivärisiä, täysin käsityötä olevia alpakka-tuotteita reilun kaupan markkinoille. ”Pelastakaa värilliset veljeni!”

Toimittaan kääntänyt Anastasia Laitila

Minkassa valmistetaan myös keraamisia okarinoja.

Reilun kaupan suklaa

Mascao on maailman ensimmäinen reilun kaupan suklaa.

Se on luomutuote ja valmistetaan bolivialaisen intiaaniosuuskunnan el Ceibon kaakaosta ja filippiiniläisestä Mascobado-täysruokosokerista. Mascao-suklaata on Suomessa saatavissa yhdeksää sorttia, perus- ja täytesuklaita tummana tai maitosuklaana. Kehitysmä- ja Maailmankaupoista sekä hyvin varustetuista päivittäistavaraliikkeistä. Maahantuojia ja tukku: Tampereen kehitysmäkauppa, puh. (03) 344 6770, www.kehitysmäkauppa.org

Inti Fashion

Eettisen ja ekologisen muodin vaatekauppa
www.intifashion.fi

KILPAILU

MAAILMANKAUPPALEHDELLE UUSI NIMI!

Suomen ainoa reilun kaupan erikoislehti Maailmankauppalehti on ilmestynyt vuodesta 1984 lähtien. Pitkään se oli järjestölehti, joka on kantanut useampiakin nimiä – esimerkiksi *Prosenttiliikkeen ja kehitysmäkauppojen kiertokirje* ja *Kehitysmäkauppalehti*. Kun lehden julkaisija, Kehitysmäkauppojen liitto muutti nimensä Maailmankauppojen liitoksi, myös lehden nimeä korjattiin muutosta vastaamaan.

Mutta – aikansa kutakin! Nyt Maailmankauppalehti etsii uutta, iskevää nimeä, joka kuvaisi sen pyrkimystä tiedottaa ja keskustella reilusta kaupasta, globaalista kaupasta ja kehityspolitiikasta. Oletko sinä se sananikkari, joka voittaa Tampereen kehitysmäkaupan lahjoittaman kahvisetin? Osallistu kilpailuun ja koita onneasi! Voit palauttaa oheisen kupongin Maailmankauppojen lehden pisteeseen Mikkelin reilun kaupan markkinoilla, Maailma kylässä -festivaaleilla Helsingissä tai postittamalla sen ao. osoitteeseen. Voit myös lähettää nimiehdotuksesi sähköpostilla lehti@maailmankaupat.fi, tai osallistua kilpailuun internetissä > www.maailmankaupat.fi/lehti.

Maailmankauppojen liitto varaa oikeuden olla valitsematta mitään ehdotetuista nimistä.

Ehdotukseni Maailmankauppalehden uudeksi nimeksi:

Oma nimeni ja osoitteeni:

Puhelinnumero/sähköpostiosoite:

Palkintona Tampereen kehitysmäkauppayhdistyksen maahantuomia kahveja:
Bolivia-luomukahvi, Africafé-suodatinkahvi, Africafé-pikakahvi, Etiopia-luomukahvi, Nicaragua-luomukahvi.

0,70 €
postimaksu

MAAILMANKAUPPALEHTI

Maailmankauppojen liitto ry
Rengonraitti 22 as 1
14300 Renko

ESTELLEN KIERTUEBLOGI

kuva Café Libertad

Kahvia ja aatetta

Mistä tullaan ja minne mennään? Mikä tätä kaikkea ohjaa? Kvartaalitalouden aikakaudella maapallon elämän vaarantavat lyhytnäköiset kaupalliset hyödyt ja edut, jotka ovat vallanneet ihmisten mielet ja ideologiat.

Onko sinulla uskoa, että asioiden ei tarvitse olla näin? Sokeasti haaskaavan kulutuskulttuurin sijaan voimme luoda sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväen taloudellisen vaihtoehdon. Uusi Tuuli haluaa kuuluttaa tätä ilosanomaa tänään ja huomenna. Siksi Angolassakin reissannut Estelle-

laiva on päättänyt jatkaa pyrkimystä rakentaa yhteisymmärrystä ja oikeudenmukaisempaa vaihtoa Pohjoisen ja Etelän välillä. Suurta kiinnostusta on saanut osakseen Atlantin toisella puolella sijaitseva Meksiko ja siellä asuvat alkuperäisyhteisöt.

Etelä-Meksikossa, Chiapasin osavaltiossa asuvat alkuperäisyhteisöt ovat taistelleet toisenlaisen maailman puolesta jo viime vuosituhanelta alkaen. Alkuperäiskansojen huono asema on aiheuttanut liikehdintää myös mm. Oaxacan osavaltiossa. Alkuperäisyhteisöjen järjestäytyminen ja poliittinen aktiivisuus on liikaa elitistiselle hallitukselle, joka pitää luonnonvaroiltaan rikkaalla alueella voimistuvia liikkeitä uhkana voitontavoitteluun perustuvalla yritystoiminnalle. Tämä on tuonut yhteisöjen elämään pelon ja poliittisen epävakauden. Yhteisöt ovat luoneet kansanliikkeen, joka on noussut barrikaadeille puolustamaan heidän oikeuksiaan. Tämä perusta innostaa tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia ajavan Uuden Tuulen ja Estellen porukkaa mukaan tukemaan kansanliikkeen pyrkimyksiä. Tarkoitus on lähteä tutustumaan zapatistien

ja muiden kansanliikkeiden oloihin kahden vuoden päästä 2010 ja tarjota julkista kuuluvuutta yhteisöjen näkökulmalle tilanteestaan. Näin painostetaan hallitusta muuttamaan asennoitumistaan, edistämään rauhaa ja sen edellyttämää oikeudenmukaisuutta alkuperäiskansojen keskuudessa. Tarkoitus on herättää julkisuutta runsaasti kotimaassamme Suomessa, eri tapahtumissa ja mediassa yhdessä eri yhteistyötahojen kanssa.

Saksalainen Café Libertad on tuonut Eurooppaan kahvia zapatisteilta ja muilta Latinalaisen Amerikan itseorganisoiduilta ryhmiltä. Nyt ideana on tuoda Estellellä kahvia Meksikosta Suomeen ja muualle Eurooppaan, luoda yhteistyöverkostoa kumppanijärjestöjen sekä eri paikallisryhmien kanssa. Kahvia myytäisiin kimppa-tilausmallilla 60 kg ”säkeissä” (yhdestä 70 kg:n raakakahvisäkeistä saadaan n. 60 kg paahdettua kahvia), joissa 120 pakettia kahvia per säkki. Kahvia paahdettaisiin Tampereen kehitysryhmiä maakauppa ry:llä, ja sieltä käsin sitten jaetaan eteenpäin.

Kahviporukoita voi koota ystäväpiiristä, harrastusporukoista, yhdistysjäsenistöistä tai vaikka työporukasta. Jos homma toimii toivotulla tavalla, niin Estellen matkoja Meksikoon voidaan jatkaa tulevaisuudessakin ja sitä kautta edistää reilumpaa maailmankauppaa.

Halu saada pallo liikkelle on suuri, vaikka idea on vielä kehitysasteella ja taloudelliset haasteet ovat mitattavat. Etsimme paikallisryhmiä tai yhteyshenkilöitä eri puolille Suomea järjestämään tiedotustapahtumia ja markkinoimaan kahvia. Jos innosuit ja olet kiinnostunut lähtemään mukaan, niin ota yhteyttä Uuteen

Tuuleen. Yhteistyökumppaneita etsitään parhaillaan.

Tule mukaan ideoimaan kanssamme suurta ihmeellistä taivalta Meksikoon. Mukana mukavaa kahviseuraa, aatetta ja uskallusta!

Mari Kaikkonen

Lisätietoja Estellen kahvihankkeesta: mariikkaonen@gmail.com
uusituuli@estelle.fi
Toimisto puh. 02-233 9313

Estellen kesäkiertue käynnistyy Maailma kylässä -festivaaleilta Helsingistä toukokuun lopussa. Laivan kuulumisia voi seurata internetistä www.estelle.fi sekä seuraavasta Maailmankauppalahdestä.

kuva Café Libertad

kuva Uusi Tuuli ry

NÄKÖKULMA

kuva Jyri Jaakkola

Luandan vihannestorilla Angolassa.

Nälkäiset ovat yhä keskuudessamme

– vapaakauppa johtaa katastrofin!

Tällaista kasvihuonetta ei maapallolla kuitenkaan ole, vaan maatalous toimii eri ilmasto-vyöhykkeillä äärimmäisen erilaisissa kasvuolosuhteissa. Ruoka ihmisille kuitenkin tuotetaan luonnon ehdoilla kaikkialla. Jokaisella alueella on viljelijän ja tuottajan voitava ja osattava ottaa huomioon juuri sen alueen luonnonolosuhteet.

Maatalouden ongelmia eri alueilla ei kuitenkaan voida ratkaista niin kauan kuin nojataan talousteorioihin, jotka eivät ota huomioon elävän luonnon asettamia perusehtoja. Ne ovat luonnonlakeja, jotka ihmisen talouden on otettava huomioon ollakseen kestävää taloutta. Niin sanotut talouden lainalaisuudet taas ovat ihmisten tekemiä: niitä voidaan muuttaa.

Eriarvoisuuden ja vapaakaupan maailma on kuitenkin suotuisa yritysympäristö, joka varmistaa rikkaiden ja vahvojen voitot ja kasvattaa kuilua köyhien ja rikkaiden välillä. Kysynnän kasvu lisää tuotantoa, sanovat talousmiehet, mutta köyhien nälkä ei ole lisännyt ruoan kysyntää markkinoilla. Näillä ehdoilla maailman nälkäongelmaa ei voida ratkaista!

Kauppa on murto-osa tuotannosta

Maatalous tuottaa paljon muutakin kuin ruokaa. Arviolta vain noin 5–10 prosenttia maailmassa tuotetusta

WTO on ottanut kaiken kattavaksi tavoitteekseen sopeuttaa maailmantalous kilpailun ohjailemaan uusliberalismiin tai ”totalitaariseen kapitalismiin” niin kuin Jaan Kaplinski on sitä osuvasti nimittänyt. Vapaakaupan ja kilpailun malli kävisi ehkä jotenkuten päinsä maatalouskaupassakin, jos maapallon biosfääri olisi vakioiduissa oloissa toimiva kasvihuone.

ruoasta kulkee yli rajojen eli tulee kansainväliseen kauppaan. Tämä pitäisi pitää mielessä, kun maatalouskaupasta kiistellään. Huumeetkin ovat maataloustuotteita.

Erittelemättömät vaatimukset maatalouskaupan vapauttamiseksi maailmankaupassa ovat nyt päästäneet irti kehityksen, joka uhkaa tuhota elintarviketuotannon monista maista kokonaan.

Esimerkiksi maailman viljasadosta käytetään vähintään puolet suoraan eläinten rehuksi. Lihakarjan tuotannon lopettaminen merkitsee valtavaa elintarvikeresurssien siirtoa ihmisten hyväksi. Riistan ja kalan käyttö ei vie leipää kenenkään suusta. Munat ja maito ovat kaikkein täydellisimpiä ruoka-aineita ihmisen ravinnoksi, mutta niiden tuotanto tapahtuu aivan eri ehdoilla kuin lihan.

Pitkään on myös väitetty, ettei rikkaissa maissa kannata harjoittaa maataloutta ollenkaan. Elintarvikkeetkin olisi tuotettava siellä, missä se tulee paljon halvemmaksi. Kehitykseen ja niiden köyhät maatyöläiset valjastetaan tuottamaan halpaa

ruokaa, raaka-aineita ja nautintoaineita ihmisille rikkaissa maissa.

Silloin unohdetaan myös se, että perustarvikkeiden kuljetteleminen maanosasta toiseen lisää valtavasti ilman saasteita ja näkyy myös kuluttajahinnoissa. Sitä paitsi ruoka on ravintoarvoltaan ja maultaan sitä parempaa, mitä vähemmän sitä on käsitelty ja kuljeteltu.

Maatalouden alasajo ei ole mielekäästä missään maassa, jossa kuitenkin voidaan tuottaa ruokaa omalle väestölle. Pitämällä huolen oman väestönsä peruselintarvikehuollosta jokainen siihen kykenevä maa antaa panoksensa koko maailman ruokaturvan parantamiseen eikä ole jakamassa markkinoille tulevaa ruokavarantoa.

Hyväksymällä vapaakaupan ehdot hallitukset ovat kuitenkin luopuneet vallasta harjoittaa maatalouspolitiikkaa kunkin maan omia tarpeita silmällä pitäen. Markkinoiden ehdoilla harjoitettu maatalouspolitiikka johtaa maatalouden yksipuolistumiseen ja kaupallistumiseen.

Kun perheviljelmät häviävät,

ihmiset eivät voi enää tuottaa ruokaa edes itselleen vaan joutuvat markkinoiden armoille. Intiassa tekevät jo tuhannet pienviljelijät vuosittain itsemurhan, koska he eivät enää näe mitään tietä eteenpäin.

Rikkaista maista perheviljelmät ovat jo suurimmaksi osaksi hävinneet ja kehitysmaissa tätä prosessia vauhditetaan kansainvälisellä kauppapolitiikalla. Pienimuotoinen viljely joutuu vetäytymään yhä epäsuotuisemmille alueille, vaikka se tuottaa elintarvikkeita paikalliselle väestölle.

Kansainvälistä maatalouskauppaa on välttämättä säädeltävä eikä sitä voi alistaa vapaalle kilpailulle. Maatalouskaupan liberalisointi merkitsee monien maiden maataloudelle pakkopaitaa eikä vapauttamista.

Ihmiskunnan huoltohallinto YK:lle

Kansalaisjärjestöt ovat pitkään vaatineet, että maatalouskauppa on saatava pois businessajattelun mukaan toimivasta WTOsta. Mutta

missä voitaisiin maatalouskauppaa kansainvälisesti säädellä?

Maailmantaloutta on säädeltävä ihmiskunnan ruokahuollon turvaamiseksi samaan tapaan kuin nyt ollaan tekemässä ympäristönsuojelun alalla. Kestävä elintarviketuotanto ja ympäristönsuojelu myös tukevat toisiaan. Puhdas ilma ja puhtaat vedet sekä maan eliöstön ja luonnon kasvuvuorin säilyttäminen ovat terveen maataloudenkin perusta.

YK-järjestelmässä maatalous- ja elintarvikesympyyksiä hoitaa kolme järjestöä: Elintarvike- ja maatalousjärjestö FAO, Maailman elintarvikeohjelma WFP ja Kansainvälinen maatalouden kehittämisrahasto IFAD. Näistä olisi syytä muodostaa uusi elin, jolle annettaisiin mandaatti hallinnoida koko maailman elintarvikehuoltoa. Tämä ”maailman maatalousministeriö” hallinnoisi nimenomaan myös maatalouskauppaa. Tarvittaessa se tulisi apuun myös kriisialueilla ja maissa, joissa perusravintoa ei pystytty turvaamaan.

Tässä asiassa on saatava aikaan uusi järjestys ennen kuin tilanne karkaa käsistä ja maailman elintarvikehuollon perusta romahtaa kokonaan. Visio uudesta ruokajärjestyksestä maailmassa on ehdotus, joka toivottavasti antaa virikkeitä uudenlaisten ratkaisujen ja kestävien parannusten etsimiseen.

Hilkka Pietilä

Eettiset periaatteet eivät koske halpatyövoimaa

Useat kansainväliset yritykset korostavat eettisiä periaatteita. Niiden kerrotaan nojaavan kansainvälisiin sopimuksiin ja suosituksiin, sosiaalisen vastuun standardien kautta edistetään työntekijöiden inhimillistä kohtelua, yhteiskuntavastuusta raportoidaan kansainvälisten ohjeistusten mukaisesti. Kansainväliset sopimukset ja suositukset eivät Stephanie Barrientosin mukaan kuitenkaan ulotu riskimaiden tavarantoimittajien kaikkein haavoittuvaisimpiin työntekijöihin. Barrientos vieraili luennoimassa Iso-Britannian Manchesterin yliopistosta Kehitystutkimuksen seuran järjestämässä kehitystutkimuksen konferenssissa Helsingin yliopistolla. Haavoittuvassa asemassa olevat työntekijät ovat siirtotyöläisiä, tilapäisiä, kausi- ja vuokratyöntekijöitä.

– Olen tunnistanut saman asian minkä Barrientoskin. Riskimaiden tavarantoimittajien vakituisen ja tällaisen haavoittuvaisen henkilöstön olojen välillä on usein suuri ero. Haavoittuvainen väki on sitä tarvittaessa töihin värvättävää porukkaa, joita on reservissä paljon. He tarvitsevat sen työn ja ottavat sen vastaan lähes ehdoilla millä hyvänsä. Tällaista työvoimaa käytetään hyväksi eri maissa, esimerkiksi Kiinassa maaseudulta kaupunkiin tulleet siirtotyöläiset ovat juuri tätä väkeä, tuottaja Eeva Simola

kuva SASK

tietotoimisto FinnWatchista toteaa. FinnWatch hankkii, työstää ja levittää tietoa suomalaisten tai Suomeen vahvasti sidoksissa olevien yritysten toiminnasta.

Suomessa on viime vuosina joustavan työvoiman, kuten vuokratyövoiman, käytön kasvu kiihtynyt. Samanlainen kehitys on Barrientosin mielestä meneillään riskimaissa.

– Kyllä tällainen pakosta joustava työvoima on riskimaissa koko ajan lisääntynyt. Kaikki riskit tuotannon vaihteluista ja markkinoiden notkahduksista pyritään siirtämään työntekijän kannettavaksi. Brändit huolehtivat muun muassa brändityöstään ja markkinoinnistaan, mutta kaikki muut ”ikävät” kustannukset ja riskit ulkoistetaan. Useat esimerkiksi Kiinassa toimivat yritykset ulkoistavat yritystoiminnan riskit siirtotyöläisille ja heitä värväville yrityksille. Sama malli on käytössä muuallakin, kuten Lähi-idässä ja vähitellen yritysten siirtyessä Afrikkaan sielläkin, Simola ennustaa.

Samaan aikaan, kun köyhiä hyväksi käytetään, kansainväliset yritykset kiillottavat julkisuuskuvaansa vastuullisuuspuheilla. Puhutaanko siitä, mistä on puute? Onko vastuullisuusmuoti muuttanut oikeastaan mitään muuta kuin kuoseja?

Kaikki ei ole kultaa mikä kiiltää

Stephanie Barrientos korostaa yhä useamman kansainvälisen yrityksen edellyttävän tuotanto- ja jakeluketjunsä toimijoilta työntekijöiden perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten sopimusten ja suositusten soveltamista. Ainakin vakituisen työväen oloissa vastuullisuusmuoti on saanut aikaan jonkinlaista myönteistä kehitystä.

– Osa yrityksistä kehuu, että työsuhteet ja työolot niiden toimipaikalla ovat paremmalla tolalla kuin mitä maan lainsäädäntö edellyttäisi. Mutta kun ne jäävät kiinni jostain rikkomuksesta, ne sanovatkin noudattavansa kansallista lainsäädäntöä. Ja ne rikkovat jopa sitäkin. Usein todellisuus siellä ketjun toisessa päässä on edelleen hyvin toisenlainen kuin minkälaiseksi se kuvataan pääkonttorissa laadituissa vastuullisuustesteissä ja esitteissä. Mutta jos yritys on tosissaan vastuullisuuden kanssa, se pystyy kyllä halutessaan vaikuttamaan niihin alkupäänsä oloihin, Eeva Simola huomauttaa.

Kun sopimukset ja suositukset kohtaavat työntekijät eri tavoin riippuen heidän työsuhteistaan, niin ne myös ulottuvat toisiin oikeuksiin

paremmin tai huonommin kuin toisiin. Barrientos mainitsee työntekijöiden järjestämisvapauden ja oikeuden solmia työehtosopimuksia, joiden toteutumista suositukset eivät ole paljoa edesauttaneet.

– Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja kollektiivinen neuvottelu-oikeus ovat niitä kipupisteitä, jotka tulevat jatkuvasti esille. Niissä on vielä paljon parantamisen varaa. Sellainenkin kehityssuunta on nähtävillä, että riskimaissa hankitaan työvoimaa eri maista. Työntekijöillä ei ole yhteistä kieltä eikä yhteistä kulttuuria, jolloin heidät saadaan pidettyä erillään toisistaan. Eivät he silloin myöskään järjestäydy toistensa kanssa ja liity yhteen vaatimaan oikeuksiaan, Simola toteaa.

Simolan FinnWatch, Barrientosin tutkima ETI eli Britanniassa toimiva eettisen kaupankäynnin yhteenliittymä, Reilun kaupan merkkijärjestelmä ja monet kansalaisjärjestöt lisäävät kuitenkin yritysten tietoisuutta tekojensa seurauksista ja siten niiden vastuullisuutta. Tai oikeastaan suuren yleisön tietoisuutta yritysten teoista ja vasta sitä kautta niiden vastuullisuutta. Koska yritykset ovat tarkkoja maineestaan, julkisuudella edistetään ilmenevien ongelmien ratkaisemista. Niin kauan kuin aloitteita paremman

maailman puolesta tekevät muutkin kuin yritykset itse, jonkun yksittäisen ihmisen elämänlaatu oikeasti kohenee.

Mia Hemming

Eeva Simola

Stephanie Barrientos

LOGOPOLIS GRAPHIC DESIGN
Kirvesmiehenkatu 10 A ☎ 00880 Helsinki
gsm 050 5700 907 ✉ faksi (09) 5865 176
www.logopolis.fi

Lue Africafen tarina!
→ www.maailmankaupat.fi/lehti

UUTISIA

Maailmankauppa
Hiirenkorva 20-vuotias

Raahessa toimiva Maailmankauppa Hiirenkorva juhli huhtikuun lopussa 20-vuotista taivaltaan. Hiirenkorvan taustayhteisönä on Raahen Kehitysmaayhdistys, joka saavutti syksyllä 2007 saman iän.

Hiirenkorva toimi alkuvuosi-naan Granlundin kellarikaupassa ja Tennan konttorirakennuksessa. Nykyisessä toimipaikassa Koulu-

katu 3:ssa on kauppaa pidetty yli 10 vuotta. Kehitysmaayhdistys on työllistänyt pitkäaikaistyöttömiä sekä pyörittänyt vapaaehtoismyyjien piiriä. Hyvinä vuosina yhdistys on jakanut avustuksia eri projek-teihin kehitysmaissa ja kotimaassa. Tavoitteena onkin kasvattaa myyn-tiä, jotta yhdistys voisi tukea uusia projekteja kehitysmaissa.

Tule mukaan kantamaan
olympiatulta, joka ei sammu!

Pekingin olympialaisten alla on mediassa noussut yhä voimakkaam-min esiin Kiinassa yleisesti tavattavat kansainvälisiä sopimuksia rikkovat työolot. Osana Play fair -verkostoa kansalaisjärjestöt pyrkivät tuomaan näitä vakavia ongelmia julkisuuteen ja vaativat kansainväliseltä olympia-komitealta toimia olympiatuotteita valmistavien tehtaiden työolojen selvittämiseksi ja parantamiseksi.

Olympiatuli reilumpien työolojen puolesta lähti maaliskuussa etene-mään Amsterdamista kohti Pekingiä ja saapuu pitkän odotuksen jälkeen Suomeen maanantaina 21.4.! Liekki etenee yhtä aikaa itään ja länteen tekstiviestien, sähköpostien ja internetin välityksellä ja on ”perillä” Hongkongissa toukokuun 1. päivänä.

Catch the Flame on Play Fair 2008 -verkoston tukikampanja, joka

muistuttaa siitä tosiasiasta, ettei Kansainvälinen Olympiakomitea edelleenkään ole tarttunut toimiin varmistaakseen asianmukaiset työolot niillä tehtailla, joissa val-mistetaan olympialaisten lisenssi-tuotteita. Lue lisää siitä, miten Sinä voit olla mukana viemässä tulta eteenpäin!

www.repu.fi
www.catchtheflame.org

Tampereesta reilun
kaupan kaupunki

Tampereen kaupunginvaltuustossa jätettiin 20.6.2007 valtuustoaloite siitä, että kaupunki täyttäisi Reilun kaupan kaupungin kriteereissä kau-pungille asetettavat ehdot ja hakisi Reilun kaupan kaupungin arvoni-meä. Aloitteen allekirjoitti jättöhet-kellä 63 kaupunginvaltuutettua, eli vain neljä valtuutettua vaille täysi valtuusto.

Aloite palasi valmisteltuna Tampe-reen kaupunginvaltuuston käsittelyyn 26.3.2008, jolloin kaupunginvaltuusto päätti hakea Tampereelle Reilun kau-pan kaupungin arvonimeä. Tällöin

viimeinen iso este arvonomien tieltä väistyi, ja näyttää hyvin todennäköi-seltä, että Tampereesta tulee Suomen ensimmäinen Reilun kaupan kau-punki ennen Turkuja ja Poria.

Lisäksi useat tamperelaiset kahvilat, kaupat, yhdistykset ja työpaikat tarjoavat kaupunkilaisille päivittäin Reilun kaupan tuotteita, ja ovat näin mukana tukemassa eet-tisempää tuotantoa ja Tampereen kaupungin matkaa kohti Reilun kaupan kaupungin arvonimeä.

www.reilutampere.fi

**Africafe pikakahvi
– reilun kahvin klassikko**

Reilun kaupan Africafeta on myyty Suomessa jo yli 20 vuotta.

Africafen valmistuksen ei yksityistämisessä käynyt kuin Turun Sinapin – se säilyi koti-Tansaniassa. Tosin itse pikakah-vitehdas siirtyi perheyriksen haltuun – omistajina ovat nykyään 66 000 kahvin pienviljelijäperhettä Victoriajärven länsirannikolta. Kuppi kuumaa Tanicalta Bukobasta! Kehitysmää- ja Maailmankaupoista sekä päivittäistavaraliikkeistä. Maahantuoja: Tampereen kehitysmaakauppa, p. (03) 344 6770, www.kehitysmaakauppa.org

TILAUSLOMAKE

Maailmankaupalehti

+repu-lute

☐ **KYLLÄ, KIITOS!**
**TILAAAN MAAILMANKAUPPALEHDEN
JA SAAN KOTIIN KANNETTUNA TIETOA
REILUSTA KAUPASTA NELJÄSTI VUODESSA.**

NETTITILAUKSET: www.maailmankaupat.fi/lehti

Tilauksen maksajan nimi

Osoite

Puhelin **Sähköposti**

Tilauksen saajan nimi (lahjatilaus)

Osoite

Palautetta lehden toimitukselle:

(Kerättyjä osoitetietoja ei käytetä muuhun kuin Maailmankaupalehden tilaajarekisterin ylläpitoon.)

0,70 €
postimaksu

MAAILMANKAUPPALEHTI

**Maailmakauppojen liitto ry
Rengonraitti 22 as 1
14300 Renko**

CinCin
Eeninkatu 10 ja
Hietalahdenkatu 12,
00180 Helsinki,
puh. 0440 855 509, www.CinCin.fi

Indonesialaisten käsityöläisten ja taiteilijoiden luomaa kauneutta - luonnon materiaaleista.

KIRJA CAFÉ

Kirja Cafessa sinulla on nyt mahdollisuus käyttää skypeä! Samalla voit nauttia Reilun kaupan kahvista ja herkullisista leivonnaisista! Kahvilassa kuukausittain vaihtuvat näyttelyt.

kirja.cafe@gmail.com

Mikkeli
kaupunginkirjasto
toinen kerros
ma-pe 10.00-19.00
puh. 044 370 5000
015 671 2484

www.tsl.fi/mikkeli, www.miamedia.fi

KEHITYSPOLIITTINEN PALSTA

Kehitysapu ei nouse 0,51 prosenttiin

YK:n suositus 0,7 prosentista lipuu yhä kauemmas. Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmä on huolissaan kehityspolitiikan painopisteistä.

Kevään poliittinen paperi on tietenkin valtioneuvoston selonteko valtiontalouden kehityksistä vuosille 2009–2012. Kehityskysymysten parissa työskenteleviä järjestöjä kiinnostaa erityisesti sekä kehitysavun määrä että saavutetaanko tavoite nostaa kehitysapu 0,51 %:iin

vuoteen 2010 mennessä. Kyseinen prosenttiluku on tärkeä, koska tuo Eurooppa-neuvostossa vuonna 2005 tehty sitoumus velvoittaa myös Suomea. Päättävöitteena on 0,7 prosentin osuus vuonna 2015.

Nyt näyttää siltä, ettei edes 0,51 prosentin tavoitetta saavuteta aikataulussa. Suomen talous, ja sitä myötä bruttokansantuote on kasvanut vauhdilla. Vaikka kehitysapu on lähes 100 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2007, prosenteissa tavoite jää saavuttamatta. Nopea talouskasvu ja määrärahojen absoluuttinen nousu eivät ole perusteita prosenttitavoitteen hautaamiselle. Jotta annettu sitoumus voidaan toteuttaa, kehityksiin olisi lisättävä noin 50 miljoonaa euroa.

Vaikka ministeri Väyrynen on puhunut tavoitteiden puolesta ja jättänyt eriävän mielipiteen kehysriihen päätökseen, yhteistä tahtoa määrärahan lisäämiseksi hallitukselta ei löydy. Viime kaudella hallitus siirsi tavoitteita eteenpäin viidellä vuodella, kun huomattiin, ettei niitä saada täytettyä. Toivottavasti sama ei tapahdu nyt.

Kehityspolitiikan painopisteen muutos arveluttaa

Eduskunnan väestö- ja kehitysryhmä esittää helmikuussa jättämässään kirjallisessa kysymyksessä huolensa kehityspolitiikan painopisteen siirtymisestä ympäristösektorille sosiaalisen ja inhimillisen kehityksen jäädessä ympäristöhankkeiden varjoon. Joukko Euroopan parlamentin jäseniä

kuva Anastasia Laitila

Kehitysavun korotuksen lisäksi tärkeää on kehitysmaiden velka- taakan keventäminen, jotta rahaa voidaan suunnata lainakorkojen sijasta hyvinvointiin.

kuva Anastasia Laitila

ja muita vaikuttajia esitti Helsingin Sanomissa maaliskuun alussa naisten oikeuksien lähettilään viran perustamista EU:iin. Kriisinhallintatehtävissä EU näkyy yhä enemmän, ja tämä herättää kysymyksiä kehitysvaltojen ohjaamisesta kriisinhallintaan muiden sektoreiden kustannuksella. Sosiaali- ja gender -kysymykset eivät saa jäädä ympäristö-, energia- ja luonnonvarapolitiikan tai kriisinhallinnan varjoon.

Kauppa- ja kehitysministerin nihkeä suhtautuminen suoraan budjettitukeen luo mielikuvan paluusta 1980-luvun kehityspolitiikkaan, jolloin rahoitusta suunnattiin yksittäisiin hankkeisiin. Tämä ei välttänyt palvele kehitysmaiden tarpeita. Etelän näkökulma on pidettävä mielessä, kun päättäjät suunnittelevat kohteita verorahoillemme.

Tiina Pehkonen

MAAILMANKAUPPALEHTI 20 VUOTTA SITTEN

Paahdettua asiaa Tampereelta

TULLIASIAIN NEUVOTTELUKUNNALLE

PAAHDETUN KAHVIN SAATTAMINEN KEHITYSMAAETUUSKOHTELUN PIIRIIN

Kahvi on monien kehitysmaiden tärkein tuote, monille lähes ainoa vientitulojen lähde. Kauppaa käydään nimenomaan raakakahvilla. Tuottajamaita hyödyttäisi kuitenkin

eniten jalostetun kahvin myynti, mutta sille on monia esteitä:

- paahtamisen ja pakkaamisen vaatiman infrastruktuurin puuttuminen
- paahtetun kahvin tilavuus/paino-suhteen aiheuttama kuljetuskustannusten nousu
- eri vientikohteiden kulutustottumusten erilaisuus: useimmissa kahvin kuluttajamaissa on omat "kansalliset" paahtonsa ja vahvuutensa – näiden vaatimusten täyttäminen ja jopa tunteminen on melkoinen tehtävä

Edellä mainittujen luonnollisten kaupan esteiden lisäksi on Suomessa voimassa paahtetulle kahville 16:n prosentin tuontitulli, jolloin kotimaista vastaavan ulkomaisen kahviteollisuuden tulliverottamisen ohella myös kahvia tuottavien kehitysmaiden – myös vähiten kehittyneiden maiden – mahdollinen kahvinjalostus on saatettu tulliverotuksen piiriin.

Kyseisen tullisuojan työllisyysvaikutukset ovat erittäin pienet. Maamme kahviteollisuus on erittäin pitkälle automatisoitu. Jos paahtetun kahvin tullisuoja poistettaisiin

ja tästä seuraisi paahtetun kahvin tuontia suoraan kehitysmaista, vahvistaisi se asianomaisten maiden talouden perusrakenteita ja lisäisi niiden mahdollisuuksia lähes rajattoman kysyntänsä suurempaan tyydyttämiseen. Näin avautuvien vientimahdollisuuksien työllisyys- tai muita vaikutuksia on tietenkin hyvin vaikea arvioida.

Edellä sanotun perusteella Tampereen kehitysmaakauppahdistys esittää, että tulliasiaain neuvottelukunta ryhtyisi toimenpiteisiin paahtetun kahvin saattamiseksi kehitysmaaeuuskohdelun piiriin

siten, että kehitysmaissa paahtetusta kahvista kannettaisiin sama tulli kuin ko. jalosteeseen sisältyvästä raakakahvista kulloinkin voimassa olevan tullin mukaisesti ja että vähiten kehittyneiden kehitysmaiden paahtetulta kahviltä poistetaan tulli kokonaan.

Kunnioittavasti,
Tampereella 26.9.1988
Tampereen kehitysmaakauppahdistys ry
Elina Korkee/puheenjohtaja

Kehitysmää kaupalehti 3/1988

REILUN KAUPAN TOIMIJAT

Maailmakauppojen liitto ry www.maailmakaupat.fi

- Suomessa toimivien maailman-kauppa- ja kehitysmaakauppayhteisöjen yhteistyöjärjestö
- Liiton jäsenet ylläpitävät reilun kaupan erikoismyymälöitä, joissa on myynnissä laaja valikoima kehitysmaissa oikeudenmukaisin ehdoin tuotettuja elintarvikkeita ja käsitöitä.
- Liitto ja sen jäsenet tiedottavat, kouluttavat ja toimivat monin tavoin kehitysyhteistyössä.

Reilun kaupan merkki, Reilun kaupan edistämisyhdistys ry www.reilukauppa.fi

- Myöntää Reilun kaupan merkkiä ja valvoo sen käyttöä Suomessa sekä tiedottaa reilusta kaupasta
- Myynnissä mm. merkillä varustettuja avokadoja, ananaksia, appelsiineja, banaaneja, sitruunoita, viinirypäleitä, kahvia, teetä, suklaata, kaakaota, sokeria, hunajaa, mysläiä, riisiä, keksejä, täysmehua sekä jalkapalloja. Tuotteita myydään lähes joka marketissa.
- Jäseninä 22 järjestöä, Maailmakauppojen liitto yhdistyksen perustajajäseninä.

Reilun kaupan puolesta Repu ry www.repu.fi

Repu ry toimii reilun ja ekologisen maailmankaupan edistämiseksi, ja sillä on vapaaehtoistoimintaa yli 10 paikkakunnalla.

Kansainväliset toimijat

IFAT (The International Fair Trade Association) www.ifat.org
Perustettu 1989. Suurin reilun kaupan järjestö, jonka jäsenistönä on niin kehitysmaat tuottajia, maailmakauppoja, maahantuojia kuin muitakin tahoja.

EFTA (European Fair Trade Association) www.eftafairtrade.org
Perustettu 1990. Eurooppalaisten reilun kaupan maahantuojien järjestö.

NEWS (Network of European Worldshops) www.worldshops.org
Perustettu 1994. Jäseninä olevat 13 Euroopan maan Maailmakauppojen liitot edustavat noin 2700 Maailmankauppaa, joissa on yhteensä noin 100 000 vapaaehtoistyöntekijää.

FLO International (Fair Trade Labelling Organization International) www.fairtrade.net
Perustettu 1997. Valvoo Reilun kaupan merkki -tuotteita ja tiedottaa niistä.

FINE
IFATin, EFTAn, NEWSin ja FLO:n yhteistyöelin, joka pyrkii vaikuttamaan päätösten tekoon mm yhteisen edunvalvontatoimiston kautta Brysselissä.

Maailmakaupat ja Kehitysmaakaupat Suomessa
Maailmakauppojen liiton jäsenkaupat aakkosjärjestyksessä paikkakunnan mukaan

Reilun Kaupan Tähti/A-Star Oy
Hämeentie 48
00500 Helsinki
p. 09-773 4323
tahti@kaapeli.fi
www.reilunkaupantahti.fi

Maailmakauppa Kirahvi
Vain tapahtuma- ja markkinamyyntiä. Toimisto ja varasto: Rengonraitti 22 as 1
14300 Renko
p. 050-376 2424
tuija.saloranta@tietonki.fi

Maailmakauppa Kielä
Ivalontie 12
99800 Ivalo
p. 040 732 9497
kiela.inari@pp.inet.fi

Maailmakauppa Päiväntasaaja
Koskikatu 11
80100 Joensuu
p. 050-443 5503
paivantasaaja@elisanet.fi
www.elisanet.fi/paivantasaaja/

Maailmakauppa Mango
Kauppakatu 5
40100 Jyväskylä
p. 014-216 431
mango@maailmakauppa.inet.fi
www.maailmakauppamango.net

Jokilaakson Maailmakauppa
Arja Paakkanen
Kumpulantie 15
42100 Jämsänkoski
p. 014-713 758
arja.paakkanen@saunalahti.fi

Kokkolan Maailmakauppa
Torikatu 13
67100 Kokkola
p. 06-831 3264
klanmaailmakauppa@netti.fi

Kouvolan Maailmanpuu
myyntipisteet:
Kouvolan luontokauppa
Keskikatu 6
45100 Kouvola
Ekokauppa Luonnotar
Kivimiehenkatu 7
45100 Kouvola
Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin Luontopuoti
Vaahteratalo
Varuskuntakatu 8
45100 Kouvola
p. 050 574 4527/Tiina Saavalainen

Kuhmon Kehitysmaakauppa
Seurakuntakeskus
88900 Kuhmo
Sointu Sallinen
p. 08-655 0465
kuhmonmaailmakauppa@luukku.com

Maailmakauppa Sikitiko
Myymälä 016, Kauppahalli
53100 Lappeenranta
p. 05-415 3651
kehy.lpr@pp.inet.fi
yhdistykset.etela-karjala.fi/kemayh/

Lohjan Maailmakauppa
Karstuntie 2
08100 Lohja
p. 019-331 646
kauppa@lohjanmaailmakauppa.sivut.fi
www.lohjanmaailmakauppa.sivut.fi

Juuttiputiikki
Hallituskatu 11 L 4
90100 Oulu
puh./fax 08-311 5189
putiikki@juuttiputiikki.fi
www.juuttiputiikki.fi

Raahen Maailmakauppa Hiirenkorva
Koulukatu 3
92100 Raahen
p. 08-221781
hiirenkorva@suomi24.fi

Maailmakauppa Elimu
Rovakatu 9
96100 Rovaniemi
p. 044 318 2188
elimu@maailmakauppaelimu.org
www.maailmakauppaelimu.org

Savonlinnan Kehitysmaakauppa
Olavinkatu 48
57100 Savonlinna
p. 015-514 456
kema.sln@gmail.com
www.geocities.com/kehitysmaakauppa/

Tampereen Kehitysmaakauppa
Kohmankaari 3
33310 Tampere
p. 03-344 6770
fax 03-345 0521
posti@kehitysmaakauppa.org
www.kehitysmaakauppa.org

Maailmakauppa Tasajako
Kehräsaari, A-talo
33200 Tampere
p. 03-222 8826
maailmakauppa@tasajako.org
www.tasajako.org/

Maailmakauppa Aamutähti
Eerikinkatu 5
20100 Turku
p. 02-250 2191
fax 02-251 7465
tumakaup@sci.fi

Rauhanpuolustajien Maailmakauppa
Alinenkatu 26 B
23500 uusikaupunki
p. 02-841 6532

Äetsän Kehitysmaakauppa
Kontintie 5
38300 Kiikka
p. 03-513 1221

Yhdistykset ja toimintaryhmät

Helsingin Kehitysmaakauppayhdistys
c/o Planet fair trade
Kolmas linja 12
00530 HKI
www.planetfairtrade.net/yhdistys
uusivaihde@hotmail.com

Hyvinkään kehitysmaayhdistys ry
Pj Aimo Juhola
Uima-altaankatu 29
05820 Hyvinkää
p. 040-5060 796
aimo.juhola@pp.inet.fi

Kajaanin kehitysmaayhdistys ry
c/o Päivi Turunen
Pihkapolku 25
87500 Kajaani

Kuopion kehitysmaayhdistys Juutti ry
c/o Elämänlanka
Torikatu 17
70110 Kuopio
p. 017-261 4774
juutti.ry@gmail.com

Lahden kehitysmaakauppayhdistys ry
c/o Jarkko Pylväs
Karstulantie 8 D 61
00550 Helsinki
puh. 041-505 2745
jarkko.pylvas@helsinki.fi

Mikkelin kehitysmaayhdistys ry
PL 140, 50101 Mikkeli
kemamikkeli@suomi24.fi
www.kemamikkeli.fi

Oulun eteläisen alueen maailmakauppayhdistys
c/o Anu Hilli
p. 050-552 4947

Uusi Tuuli ry (Estelle)
Aurinkotehdas
Kirkkotie 6-10, 20540 Turku
p. 02-233 9313
laiva: 040-596 9918
fax 02-2371 670
uusituuli@estelle.fi
www.estelle.fi

Maailmakauppalehti
3/08 ilmestyy 18.10.

Ihmisoikeuksien julistus 60 vuotta:
miten toteutuu oikeus työhön?

MAHDOLLISUUKSIEN TORI
La 7.6.2008
klo 10-14
Kirkkopuisto
Mikkeli

TEEMANA KAUPPA – MIELIPITEET MYYNNISSÄ

Mukana paikallisia kansalaisjärjestöjä, yhdistyksiä ja organisaatioita, jotka esittelevät toimintaansa, myyvät tuotteitaan ja herättelevät torikävijöitä huomaamaan erityisesti kaupan vaikutukset mm. ilmastonmuutokseen ja ympäristöasioihin.

Monikulttuurista ohjelmaa mm. sudanilaista tanssia, Jendrek Prusakin Luova musiikkiverstas, burmalainen nukkeakrobatiaesitys, irakilaisen Dhaif AL-Bayatin luuttumusiikkia, Pohjoisten Revontulten laulu- ja tanssiesitys sekä Tanssikoulu la CARMENCitan hiphop- ja streetdance-esitys. Juontajina John Mabil ja Linda Boafo.

Kahvilateltassa Reilun kaupan kahvia ja teetä tykötärpeineen. Lasten teltassa mm. eri maiden satuja, kasvomaalausta, hiustenletitystä ja kansainvälisiä leikkejä. Lapsille lisäksi lelujen vaihtopiste.

Tapahtuma on ilmainen. Järj. Mikkelin maahanmuuttajatyön tuki ry Mimosa. Mimosan väliaikaisena päämajana tapahtuman aikana toimii The Living Room.

